

Ἡ ΔΙΑΠΑΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον διὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔχον παιδικῶν περιοδικῶν σύγγραμμα, ἀληθῆς παρασχὸν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ἰσχυροῦς, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξέμνητος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Διήμετος γράσει διαμην. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἑν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ἘΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οὐλοῦθήμενου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἐπιθ. 42, παρὰ τὸ Καρδαικίον.

Περίοδος Β'—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις 20 Ἀπριλίον 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 20

ΟΙ ΕΠΤΑ ΚΥΚΝΟΙ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ GRIMM

Τὸν παλιὸ καιρὸ, ζοῦσε σὲ μιὰ χώρα ἓνας νέος ἀρχοντας, ποῦ ἦταν πλοῦσιος καὶ ὁμορφὸς καὶ εἶχε ἓναν ὠραῖο πύργο. Κάποια μέρα βγήκε μὲ τὰ σκυλιὰ του, γιὰ νὰ κυνηγήσῃ μὲς στοῦ δάσους. Ἐκεῖ βρήκε μιὰ ἐλαφίνα ποῦ ἦταν λευκότερη ἀπ' τὸ χιόνι, καὶ ποῦ μάλιστα τὸν εἶδε, ἔτρεξε νὰ φύγῃ ἀνάμεσα στοὺς πυκνοὺς ἀγριούς θάμνους. Ὁ ἀρχοντας ἄνωγος ἔτρεξε γρήγορα ἀπὸ πίσω της καί, κυνηγώντας την, ἔφθασε σὲ μιὰ βαθειὰ καὶ ἀγρία ρεμματιά καὶ ἐκεῖ ἔχασε τὴν ἐλαφίνα ἀπὸ μπροστά του. Ψάχνοντας γιὰ νὰ τὴν βρῇ, ἔφθασε σ' ἓνα ποτάμι, καὶ εἶδε στὶς ὄχθες του νὰ στέκεται μιὰ ὁμορφὴ κοπέλλα, ποῦ γιόταν καὶ κρατοῦσε στὰ χέρια της μιὰ χρυσὴ ἀλυσίδα.

Ἡ κοπέλλα αὐτὴ τοῦ ἔκαμε τόση ἐντύπωση, ὥστε κατέβηκε εὐθὺς ἀπ' τ' ἀλόγῳ του καὶ κρυφά-κρυφά πήγε ἀπὸ πίσω της, καὶ τῆς ἀρπάξε τὴν ἀλυσίδα μέσα ἀπὸ τὰ χέρια.

Ἡ ἀλυσίδα ὅμως αὐτὴ εἶχε μαγικὴ δύναμη, καὶ ἡ κοπέλλα ποῦ τὴν κρατοῦσε ἦταν μιὰ νεράιδα καὶ ἦταν τόσο ὁμορφὴ, ποῦ ὁ ἀρχοντας ἔχασε ὀλίγον τὴν ἀσπρὴ ἐλαφίνα, καὶ τῆς εἶπε νὰ τὴν πάρῃ μαζί του στὸν πύργο του καὶ νὰ τὴν κἀνῃ γυναίκα του. Αὐτὴ δέχθη καὶ εἶται ὁ ἀρχοντας ἔφερε στὸν πύργο τὴ νεράιδα.

Ὁ ἀρχοντας ὅμως εἶχε καὶ μητέρα, καὶ αὐτῆς τῆς κακοφάνηκε πολὺ ποῦ παντρεύτηκε ὁ γιὸς της, γιὰτὶ ὡς τότε κυβερνοῦσε μόνη της τὸ σπῆτι καὶ φοβόταν ὅτι τώρα θὰ ἔχανε δὴλ τῆς τὴν ἐξουσία. Δὲ χώνευε λοιπὸν τὴ νύφη της καὶ ἔλεγε στὸ γιὸ της νὰ μὴν τὴν ἀγαπᾷ τόσο πολὺ, καὶ ἂν μποροῦσε, θὰ ἔ-

θαζε διχόνοια καὶ ἔχθρα ἀνάμεσα στ' ἀντράγγυο. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατάφερε, γιὰτὶ ὁ γιὸς της, δὲν ἤθελε οὔτε ν' ἀκούσῃ καὶ τὰ λόγια της. Ὅταν τὸ κατὰλαβε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἡ γριά ἀρχισε νὰ δείχνῃ μεγάλη ἀγάπη καὶ ὑποταγὴ καὶ στὸ γιὸ της καὶ στὴ νύφη της, τὴν κἀνε ὅμως στὰ φέμματα καὶ μὲς στοῦ νοῦ της εἶχε πάντα νὰ μπορέσῃ νὰ βρῇ μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ κἀνῃ κακό.

Ἐτυχε λοιπὸν μιὰ νύχτα ποῦ ὁ γιὸς της ἔλειπε, νὰ χαρίσῃ ὁ Θεὸς στὴ νύφη της ἑπτὰ παιδάκια, ἕξ ἀγρία καὶ ἓνα κορίτσι ποῦ ὅλα εἶχαν μιὰ χρυσὴ καδένα στὸ λαμπό. Μιὰ στιγμὴ ποῦ ἡ μητέρα τους

κοιμόταν, ἀρπάξε ἡ κακὴ γυναίκα καὶ τὰ ἑπτὰ παιδία καὶ στὴ θέση τους ἔβαλε ἑπτὰ νεογέννητα σκυλιάκια.

Ἡ κακὴ ἐκείνη γριά εἶχε ἓναν πιστὸ ὑπηρέτη καὶ σ' αὐτὸν παράδωσε τὰ ἑπτὰ παιδάκια καὶ τὸν ἔρριψε νὰ τὰ πᾶῃ στὸ ἀγριο δάσος, νὰ τὰ σκοτώσῃ καὶ νὰ τὰ θάψῃ βαθειὰ στὴ γῆ, ἢ νὰ τὰ πνίξῃ στὸ νερό. Ὁ ὑπηρέτης τῆς ὀκρίστηκε πῶς θὰ τὸ κἀνῃ, πῆρε τὰ παιδία μαζί του στὸ δάσος, τὰ ἔβαλε κάτω ἀπὸ ἓνα δέντρο καὶ ἐτοιμάσθηκα νὰ τὰ σκοτώσῃ. Βλέποντας ὅμως τὰ ἀθῶα προσωπάκια τους, ἔφριξε γι' αὐτὸ ποῦ σκόπευε νὰ κἀνῃ καὶ ἄφησε τὰ παιδάκια ζωντανά.

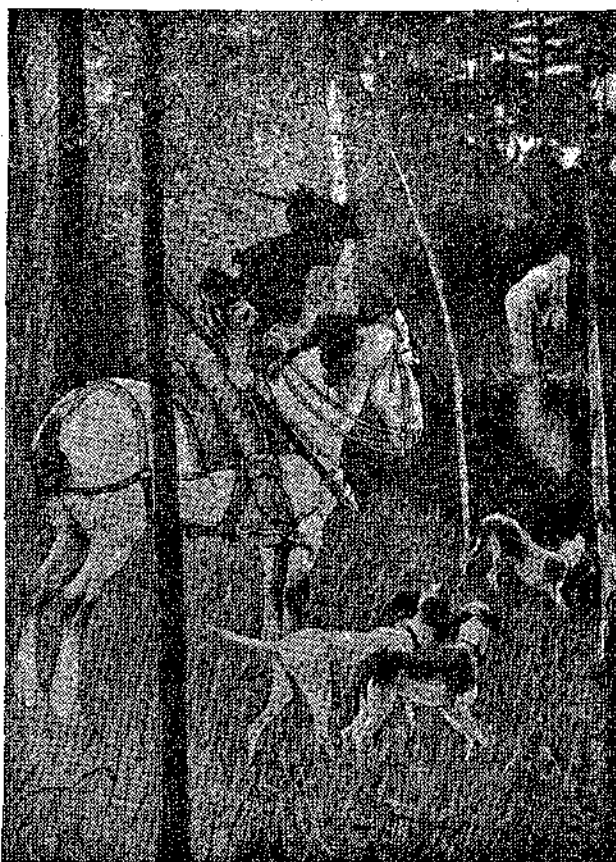
Στὴν κυρά του ὅμως εἶπε πῶς εἶχε κάνει κατὰ τὴν προσταγὴ της.

Ὁ Θεὸς, ποῦ δὲν ἀφίνει κατένε ἀπὸ τὰ πλάσματά του νὰ χαθῇ, ἔκανε νὰ περάσῃ ἀπὸ κείνη τὴν μεριά ἓνας σοφὸς ἐρρημίτης, ποῦ ζοῦσε μὲς στοῦ δάσους. Αὐτὸς εἶδε τὰ παιδάκια κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο, τὰ πῆρε στὴ σπηλιά του καὶ τὰ ἔθρεψε μ' ἓλαφίνα γάλα ἑπτὰ ὀλόκληρα χρόνια.

Ἡ γριά ὡστόσο, ὅταν ἦλθε ὁ γιὸς της, τὸν πῆγε κοντὰ στὴ γυναίκα του, τοῦ ἔδειξε τὰ σκυλιάκια καὶ τοῦ εἶπε:

— Κοίταξε, γιὲ μου, τί παιδιὰ σοῦ ἔκανε ἡ γυναίκα σου!

Καὶ αὐτὸ τὴν κἀνε ἀπὸ ἐνδίκησης, γιὰτὶ δὲ χώνευε ποῦ ὁ γιὸς της ἀγαποῦσε τόσο τὴν γυναίκα του. Ἐκείνος, μάλιστα εἶδε τὰ σκυλιά, πιστέψε τὴν μητέρα του καὶ ἔβη ἡ ἀγάπη, ποῦ εἶχε πρῶτα στὴ γυναίκα του, ἔγινε μίσος. Δὲ θέλησε ν' ἀκούσῃ ἅσα τοῦ λέγε αὐτὴ γιὰ νὰ δικαιωγηθῇ, ἀλλὰ πρόσταξε νὰ τὴν κατεβάσουν στὴν ἀλλή καὶ νὰ σκάψουν μιὰ τρύπα καὶ νὰ τὴν θάψουν μέσα, ὡς τὸ λαμπό. Καὶ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της εἶπε νὰ βάλουν μιὰ λεκάνη μὲ νερό, καὶ εἶ-

Ἐβγήκε μὲ τὰ σκυλιὰ του νὰ κυνηγήσῃ μὲς στοῦ δάσους. (Σελ. 229, στ. α')

πε πώς όποιος έρχόταν στον πύργο, θα έπλενε τα χέρια του μέσ' στη λεκάνη και θα τή σκούπιζε στά ώραια της μαλλιά. Κι' ούτε θα τής έδιναν άλλη τροφή, από κείνη που θα έδιναν στους σκύλους.

Κι' έτσι ή κακομοίρα ή γυναίκα έζησε μέσ' στο λάκκο έπτά χρόνια και δέν βρισκόταν κανένας να τή λυπηθή. Όλη ή άμορφιά της χάθηκε, τα ρούχα της έλυωσαν πάνω στο κορμί της και δέν έμεινε απ' αυτήν παρά το πετσι και τα κόκκαλα.

Σ' αυτό το μεταξύ, τα παιδάκια μέσ' στο δάσος μεγάλωναν κι' έμαθαν να βγαίνουν στο κυνήγι και να σκοτώνουν πουλιά κι' άλλα ζώα, και να τρέφονται με το κρέας τους. Μιά μέρα λοιπόν που βρισκόνταν στο δάσος κι' έπαιζαν, έτυχε να τα συναντήση ο άρχοντας ο πατέρας τους, που είχε βγει κι' αυτός για να κυνηγήση. Είδε τα παιδάκια που έτρεχαν έδω κι' εκεί με τή χρυσή καδένα στο λαιμό, κι' ή καρδιά του γέμισε απ' αγάπη και θέλησε να πάη κοντά τους και να τα πιάση' αλλά τα παιδάκια χάθηκαν στο δάσος.

Όταν γύρισε στο σπίτι, ειπε στη μητέρα του και στους φίλους του πως είχε ιδη στο δάσος έπτά παιδάκια, και το καθένα φορούσε μια χρυσή καδένα στο λαιμό.

Σάν τάκουσε αυτό ή μητέρα του, τρώμαξε πολύ και φώναξε τον ύπηρέτη της και το ειπε :

—Τα σκότισες τότε τα παιδιά ή τάφηρες να ζήσουν :

Ο ύπηρέτης τότε τής εξομολογήθηκε πως δέν τού έκανε καρδιά να τα σκοτώση, αλλά τα ειχε βάσει κάτω από ένα δέντρο, όπου θα τάφαγαν δίχως άλλο τα θηρία.

Η γριά λοιπόν πρόσταξε τον ύπηρέτη να τρέξη στη στιγμή στο δάσος και να ψάξη να βρη τα παιδιά και να τους πάρη τις άλυσίδες, γιατί άλλιώς θα χάνονταν κι' οι δύο τους.

Κατατρομαγμένος, ο ύπηρέτης ανέβηκε στο άλογό του και άρχισε να ψάχνη μέσ' στο δάσος. Τρεις μέρες έψαχνε και δέν έβρισκε τα παιδιά. Τήν τετάρτη τέλος τα βρήκε κοντά στο ποτάμι. Τα έξη άγόρια είχαν βγάλει τις καδένες τους κι' είχαν μεταμορφωθεί σε έξη ώραιους κύκνους και κολυμπούσαν κι' έπαιζάν μέσ' στο νερό.

Το κοριτσάκι όμως ειχε κρατήσει τήν ανθρώπινη μορφή του, και καθόταν στην άμμουδιά και κοίταζε τους αδελφούς της.

Τότε προχώρησε κρυφά ο ύπηρέτης, άρπαξε τις καδένες και θέλησε να πιάση και το κορίτσι, αλλά εκείνο πρόφτασε και τού έξφυγε.

Σάν έφερε ο ύπηρέτης τις καδένες στην κυρά του, εκείνη τις έστειλε άμέσως σ' ένα χρυσικό και τού παρήγγειλε

να τις λιώση και να κάνη ένα χρυσό ποτήρι. Όταν όμως θέλησε ο χρυσικός να λιώση τις καδένες, ειδε πως το χρυσάφι τους ήταν τόσο άγνό και καθαρό, ώστε ούτε να λιώση δέν μπορούσε ούτε να πελεκηθή. Και μόνο μια μπόρεσε να πελεκηση και τήν έκανε ένα ωραίο δαχτυλίδι. Τις άλλες τις ζύγισε στη ζυγαριά του και πήρε άλλο χρυσάφι που ζύγισε δυο κι' οι άλυσίδες, και μ' αυτό έκανε ένα χρυσό ποτήρι. Ύστερα έστειλε στη γριά άρχόντισσα το ποτήρι και το δαχτυλίδι, κι' αυτή τα πήρε και τάκλεισε μέσα στην κασέλα της.

Οι κύκνοι όμως που δέν μπορούσαν πιά να ξαναβρουν τήν ανθρώπινη μορφή τους, άρχισαν να κλαϊδούν με τή γλυκειά και μελαγχολική φωνή τους ένα λυπητερό τραγούδι, που έμοιαζε με κλάμμα μικρού παιδιού. Στο τέλος πέταξαν ψηλά για να ιδούν που μπορούσαν να πάνε. Τότε ειδαν μια ωραία λίμνη λεία σαν καθρέφτη που στην άκρη της βρισκόταν ένας μεγάλος βράχος όπου ήταν χτισμένος ένας ωραίος πύργος. Ο βράχος όμως ήταν τόσο άπότομος, που μόνο από ένα στενό μονοπάτι μπορούσε να φθάση κανείς ως τον πύργο. Και έτυχε ο πύργος αυτός να είναι εκείνος που κατοικούσε ο άρχοντας, ο πατέρας των έπτά κύκνων. Έτυχε λοιπόν τα παράθυρα τής τραπεζαρίας του πύργου να βρισκόνταν κατά τή μεριά τής λίμνης, κι' ο άρχοντας, που ήταν άκουμπισμένος στο πεζούλι ενός, ειχε άμέσως τα ώραια πουλιά και τα θαύμασε πολύ, γιατί ποτέ του δέν ειχε ιδει τόσο ωραίους κύκνους. Τους έριξε λοιπόν ψίχουλα και πρόσταξε τους ύπηρέτες του να μην άγριέφουν και να μη διώφουν ποτέ τα πουλιά, αλλά να φροντίσουν να τους ρίχνουν τακτικά ψωμί για να συνειθίσουν οι κύκνοι και να μείνουν πάντα εκεί. Τήν προστάγή του αυτή τήν άκολούθησαν πιστά οι ύπηρέτες, και σε λίγο οι κύκνοι έγιναν τόσο ήμεροι, ώστε έρχονταν ταχτικά τήν ώρα τού φαγητού και περιμεναν να τους τάσουν.

Η δυστυχισμένη όμως αδερφούλα τους ειχε κρατήσει τήν ανθρώπινη μορφή της, άλλ' ειχε μείνει έρημη κι' άπροστάτευτη, και γι' αυτό πήγε να ζητιανέψη λίγα ψωμί στον πύργο του πατέρα της. Εκεί τής έδωσαν όλα τ' άποφάγια που ειχαν μείνει απ' το τραπέζι, κι' αυτή τα μοίραστηκε με τή γυναίκα που βρισκόταν μέσ' στο λάκκο, γιατί τής ειχε προξενήσει τέτοια λύπη, που δέν μπορούσε να τήν δη χωρίς να κλάψη. Καμμιά όμως απ' τις δυο δέν γνώρισε τήν άλλη. Και τα ψίχουλα που τής άπόμειναν τάφερε το κοριτσάκι κάτω στη λίμνη κι' εκεί τα μοίρασε σ' αδέρφια της, τους κύκνους. Εκείνοι, μόλις τους πλησίασε, άρχισαν να πετούνε

γύρω της, και να τής παίζουν και να τή χαϊδεύουν και να τρώνε τα ψίχουλα απ' τήν ποδιά της κι' απ' τα χέρια της. Αύτη τους φιλούσε και τους έπαιρνε στην άγκαλιά της, και το βράδυ ανέβαινε πάλι στον πύργο και κοιμόταν στην αύλη, δίπλα στο λάκκο που βρισκόταν ή γυναίκα, χωρίς να ξέρη πως ήταν μητέρα της.

Όλοι οι κάτοικοι του πύργου έδλεπαν με μεγάλο θαυμασμό αυτά τα πράγματα, κι' ακόμα περισσότερο άπόρησαν όταν παρατήρησαν πόσο έμοιαζε το κοριτσάκι εκείνο με τή γυναίκα που ήταν μέσ' στο λάκκο. Αλλά και τού άρχοντα ή καρδιά συγκινήθηκε, όταν ειδε το κοριτσάκι από κοντά κι' ειχε τήν όμοιότητά του' ειχε με τή γυναίκα του, κι' ειχε και τήν καδένα, που ειχε στο λαιμό της. Φώναζε λοιπόν το κοριτσάκι κοντά του και τού ειπε :

— Δέν μού λές, καλό μου κοριτσάκι, από που έρχεσαι; Ποιοι είναι οι γονείς σου και πως κατόρθωσες να ήμερέψης τόσο τους κύκνους, ώστε να έρχονται να τρώνε τα ψίχουλα απ' τήν ποδιά σου; Τότε το κοριτσάκι αναστέναξε βαθιά και ειπε :

— Καλέ μου άρχοντα! τους γονείς μου ποτέ δέν γνώρισα. Ούτε καν ξέρω αν ποτέ τους ειδα. Όσο για τους κύκνους όμως, μάθε ότι αυτοι είναι οι αδελφοί μου που ανατράφηκαν μαζί με μένα με το γάλα από τις έλαφίνες μέσ' στο δάσος. Έτυχε μια μέρα να βγάλουν τα αδέρφια μου τις άλυσίδες τους, γιατί ήθελαν να κολυπήσουν, και τότε μεταμορφώθηκαν σε κύκνους' τις άλυσίδες τους όμως αυτές ήρθε ένας άνθρωπος και τους τις εκλεψε, και από τότε δέν μπορούν να πάρουν τήν ανθρώπινη μορφή τους.

Τα λόγια αυτά τα άκουσε ή κακιά γριά άρχόντισσα καθώς και ο πιστός της ύπηρέτης, και τρώμαξαν ύπερβολικά. Ο άρχοντας πιστέψε όσα τού ειχε πει το κοριτσάκι και όλο αυτό ειχε στο νου του όταν βγήκε έξω άργότερα. Η μητέρα του όμως ειπε στον ύπηρέτη να πάη να σκοτώση το κορίτσι, κι' αυτός έπηρε το σπαθί του και πήγε πίσω από το κοριτσάκι τήν ώρα που αυτό κατέβηκε στους κύκνους. Τον ειδε όμως ο άρχοντας, έτρεξε και πρόφτασε τήν τελευταία στιγμή να τού πετάξη το σπαθί απ' τα χέρια. Τότε ο ύπηρέτης έπεσε στα γόνατα και τα μαρτύρησε όλα.

Μόλις τάκουσε αυτά, ο άρχοντας έτρεξε στη μητέρα του και τήν άνάγκασε κι' αυτήν να τού όμολογήση τα όπολα. Τήν έβαλε λοιπόν κι' άνοιξε τήν κασέλα της και τούδωσε το ποτήρι που νόμιζε πως ειχε γίνει από τις άλυσίδες. Στη στιγμή έστειλε ο άρχοντας στον χρυσικό και τον ρώτησε αν σ' αλήθεια το ποτήρι το ειχε φτιάσει με

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΟΛ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Κ'.

'Απ' αυτό πήραν θάρρος ο Φώκος κι' ο Κίτσος και θέλησαν να κάμουν κι' αυτοι ένα γύρο με τον Άρταξέρξη.

Ο Γιώργος όμως έγενεψε κρυφά τού Τοτού «όχι». Γιατ' ειχε παρατηρήσει πως ή «προβοσκίδα» δέν έστειλε πιά τόσο καλά στη μύτη τού γαϊδαρέλου, ούτε τα κέρατα που παράσταιναν τους χαυλιόδοντες. Από το τρέξιμο, φαίνεται ειχαν λασκάρει τα σχοινιά τους, κι' ήταν φόβος να ξεμασκαρευθή ξαφνικά ο ψευτο-ελέφαντας, κι' οι ψευτα θηριοδασμαστές να κάθουν κανένα ρεζιλιά... Τό κατάλαβε άμέσως ο Τοτός κι' ειπε :

— Όχι, κύριοι, ο Άρταξέρξης κουράστηκε και, αν τον αναγκάσωμε να ξανατρέξη, φοβάμε μην άγριέψη.

Και γρήγορα γρήγορα έπιασε ο ίδιος το καπίστρι κι' έμπασε τον Σταχτερό στο σταύλο. Τα κουτόπαιδα έβαλαν τότε τα κλάματα.

— Θέλω κι' εγώ να καβαλλήσω λέφαντασασα! έλεγε ο Φώκος.
— Θέλω κι' εγώ Άρταξέρξηρητη! έλεγε ο Κίτσος.

Μά ή Πελαγίτσα, που ήθελε να τήν μονοπόλιω, —δηλαδή μόνο τού λόγου της να μπορη ύστερα να κωχιέται στο χωριό πως πήγε καβάλλα μ' ελέφαντα, —τους μάλωνε :

ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Κρόο κι' από νορίς φιασει και φιλοβόχει, κι' άπαντα θαρραεις μίαν έγνοια σε κατέχει.

Φεγγάρι βροχερό και βουρκωμένοι άνεμοι, λάχνη και νερό που άναρριγιέ και τρέμει.

Κ' έρημιά, —καθός κομιάται ή γής κι' ή πλάσις, και δέν είναι άνθός να σκύψεις ν' άνασπάσις.

Μόνο μια εσωδιά το πάροο όλο έχει πάρει, που ως μέσ' στην καρδιά παγαίνει — απ' το πυζάρι.

Μά, στην έρημιά τής ώρας και σ' άγιαζι, άνάσα άλλη καρμιά και μύρο δέν καιριάζει,

Να φέρνει έτσι άπαλά μια άποθυμιά χειμώνος, νάσαι χαμηλά, στοχαστικός και μόνος,

Κι' άσφαλα, στροτά, το λογισμά να κλώθεις, κι' ως βαθιά, βαθιά τή χειμωνιά να νοιώθεις...

Κι' ο δρόμος, που περνά, κι' είν' ως να έλημονήθη, — μακραίνεις, άλαργινός, και κάσι — σαν παπαρούτι,

Και πάσι σε γυρισμούς κατά τα πρώτα χρόνια, στους Χαιρετισμούς και σ' του Μαρτιού τα χιόνια...

Μά ξάφνω οι Έσπερινοι τριδιπλοί χευάνες, και μια παραμονή άκούραστα μηνάνε.

Μηνάνε, απ' τάφυλλα τα δέντρα, απ' τήν ψιχάλα, νέα τραντάφυλλα όσο ποτές μεγάλα!

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

— Δε ντροπέσατε να κλαίτε σε μωρά;... Τό ζω κουράστηκε!... Έπειτα τί θα καταβαλάνατε;... Πρώτη σας φορά καβαλλικέψατε γαϊδαρο; Έ, το ίδιο ήταν! Δε σας το ειπα;...

Οι μικροί δέν άκουγαν τίποτα κ' εξακολουθούσαν να κλαίνε. Κι' ο Τοτός, επειδή δέν ειχε πιά καιρό να ξαναμασκαρευή το Σταχτερό, — ήταν φασαρία, — έβαλε το Χρόνη να χτυπήση δυνατά το κουδούνι, κι' αυτός φώναζε δυνατώτερα: — Κυρίες και κύριοι! ήσυχία! Τα θηρία μας τελείωσαν. Τώρα θα ιδήτε το μεγάλο κυροτέχνημα!

Τι; τελείωσαν τα θηρία; Από τώρα; Αμή τα λιοντάρια; οι τίγρεις; οι λιποπόταμοι; οι μαιμούδες;... Ά, δέν το έννοούσαν έτσι ο Φώκος κι' ο Κίτσος! Άγριέψαν και, χωρίς κλάματα τώρα, άρχισαν να φωνάζουν:

— Πού είναι τάλλα που γράφετε;... Μας κοροιδέψατε;... Να μας τα δείξετε ή να μας δώσατε πίσω τα λεφτά μας!...

Σύμφωνη τώρα κι' ή Πελαγίτσα.

— Να μας δείξετε τουλάχιστο ένα λιοντάρι! φώναξε κι' αυτή. Τι; για κοροίδα μάς πήρατε;... Τα λεφτά μας πίσω!...

Ο Τοτός κι' ή Συντροφία τα χρειάστηκαν. Κινδύνευσαν να βγάλη κανό δνομα το θηριοτροφείο τους και να μην ξαναπατήση άνθρωπος. Τι να κάμουν; Κανένας δέν ήξερε...

'Αλλά σ' αυτή τή δύσκολη περίσταση, ο Γιώργος φάνηκε ο πιο έξυπνος. Μάτρεψε τους συντρόφους του πίσω από το σταύλο, τους έξηγησε με λίγα λόγια τί έπρεπε να κάμουν, έπειτα παρουσιάστηκε στο εξαγριωμένο Κοινό, που δέν έπαυε να φωνάζη, και μίλησε έτσι:

— Κυρίες και κύριοι! Έχετε μεγάλο δόλο! Έπρεπε να σας δείξουμε τουλάχιστο ένα λιοντάρι. Αλλά τί φταίμε και μεις, αφού το λιοντάρι μας έφυγε;

— "Α! Έκαμαν τὰ χωριατόπουλα, σὰ νὰ μὴν τὸ πιστεύουν.
— Μάλιστα, ἐξακολούθησε ὁ Γιώργος. Μὰς ἔφυγε. Κι' ἂν δὲν πιστεύετε, ἔλατε νὰ τὸ ἰδῆτε!
— Ω! φώναξε ἡ ἔξυπνη Πελαγίτσα. Πῶς θὰ τὸ ἰδοῦμε, ἀφοῦ ἔφυγε;
— Δὲν εἶπα τὸ λιοντάρι, ἐξήγησε ὁ Γιώργος. Κάτι ἄλλο θὰ ἰδῆτε καὶ θὰ πισθῆτε. Μία στιγμή μόνον...
Καὶ γυρίζοντας πίσω του, ρώτησε σιγά:
— "Ετοιμοί; — "Ετοιμοί! τοῦ ἀποκριθῆκαν ἀπὸ πίσω.
— "Ορίστε κύριοι καὶ κυρίες! φώναξε πάλι. Περάστε! Μὴ φοβάστε!...
Τὰ χωριατόπουλα πέρασαν μὲ τὸ Γεώργιο πίσω ἀπὸ τὸ σκαῦλο. Κι' ἐκεῖ εἶδαν ἕνα χοντρὸ σκονί, δεμένο σ' ἕνα παλούκι, κι' ἀπὸ πάνω μὴ πινακίδα ποῦ ἔγραφε: «'Εδῶ ἦταν δεμένο τὸ λιοντάρι ποῦ μὰς ἔφυγε!»
(Ἀκολουθεῖ)
Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΑΠΟΨΕ ἔβλεπα ἕνα πολὺ παράξενο καὶ φοβερὸ ὄνειρο... Ἀλλὰ πρέπει πρῶτα νὰ σὰς πῶ τί εἶχα διαβάσει ἀποβραδὸς σὲ μὴν ἐφημερίδα, γιατί τὸνεῖρό μου ἦταν ἐπακολούθημα.

Ὁ Χούμπαρτ Οὐίλκις, ὁ περίφημος ἀγγλὸς ἐξερευνητής, ἐτοιμάζεται νὰ πάει λίγο τὸ καλοκαίρι στὸ Βόρειο Πόλο... Κι' αὐτὴ τὴ φορά ὄχι μὲ ἀεροπλάνο, ὅπως ἔκανα πρῶτα, ἀλλὰ μὲ ὑποβρύχιο. Μὲ ἄλλους λόγους, θὰ περάσει τὴν πολικὴ θάλασσα σὲ βάθος σαράντα μέτρα, κάτω ἀπὸ τὸ στρώμα τοῦ πάγου. Κι' ἀμα καταλάβῃ πῶς βρίσκεται στὸν Πόλο, θὰ τρυπήσῃ τὸ στρώμα τοῦ πάγου καὶ θὰ βγῆ. Γιατί τὸ ὑποβρύχιο τοῦ εἶναι ἐφοδιασμένο μὲ μηχανήματα, ποῦ ἄλλα σπάζουν τὸν πάγο μ' ἐκρήξεις, ἀλλὰ, χωρίς ἐκρηκτικὰ ὕλη, τὸν διαλύουν σὲ μεγάλην περιοχῇ. "Εἶσι ἡ παγωμένη θάλασσα, στὸ σημεῖο ποῦ θέλει ὁ ἐξερευνητής, θὰ γίνεταί νερό καὶ τὸ ὑποβρύχιο θὰνεδαίνη στὴν ἐπιφάνεια μὲ τὴν εὐκολία ποῦ τὸ κάνει καὶ σὲς θάλασσες τῶν κλιμάτων μας.

Ἀλλὰ καθὼς διάβαζα αὐτὰ τὰ θαυμάσια, μὴ στιγμή συλλογίστηκα: «Γιὰ φαντάσου νὰ χαλάσουν τὰ μηχανήματα καὶ νὰ μὴν μπορέσῃ τὸ ὑποβρύχιο νὰ τρυπήσῃ τὸ στρώμα τοῦ πάγου ἀπὸ πάνω του! "Η νὰ τὸ τρυπήσῃ, νὰνεδῆ στὴν ἐπιφάνεια, νὰ ξαναπαγώσῃ γύρω του τὸ νερό, καὶ νὰ μείνῃ στὸν Πόλο σφηνωμένο γιὰ πάντα! Πολὺ θέλει νὰ χαλάσῃ ἕνα μηχανήμα!...»

Ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή αὐτὴ σκέψῃ γεννήθηκε βέβαια τὸνεῖρό μου. Γιατί στὸν ὕπνο του, καθὼς ξέρετε, ἔκανα συλλογίζεσθαι κανέναν συνήθως ὅ,τι συλλογίστηκε τὴν ἡμέρα, κι' οἱ σκέψεις του γίνονται πράγματα, εἰκόνας, ζωῆ. "Εἶσι, κι' ἐγὼ εἶδα πῶς βρέθηκα μέσα στὸν «Ἵπερασιπτό», — καθὼς βαρύνεσθαι τὸ ὑποβρύχιο τοῦ Οὐίλκις — μαζί μὲ τὸν ἐξερευνητὴ καὶ μ' ἄλλους δέκα συντρόφους. Ξεκινήσαμε, λέει, ἀπὸ τὴν Κοινεκτι-

κούτη, ὅπου ναυπηγήθηκε τὸ πλοῖο, τραβήξαμε κατὰ τὰ βορεινά, ἀφήσαμε πίσω μας τὴ Νορθγηρία, περάσαμε τὴ Σπιτσερόγη, μπήκαμε γιὰ καλὰ στὴν πολικὴ θάλασσα καὶ, ἀμα οἱ πάγοι ἐγίναν γύρω μας τόσο πυκνοί, ποῦ δὲν μπορούσαμε πιά νὰ προχωροῦμε, βουλιάξαμε σαράντα μέτρα καὶ προχωρήσαμε πάντα κατὰ τὸ βορρῆ.

Τὶ ὄρατα! "Ημαστέ κλεισμένοι μέσα στὸ πλοῖο «ἀεροστεγῶς». Εἴχαμε ζέστη σὰν καλοκαίρι καὶ φῶς σὰν ἡμέρα. Τὴν κίνηση δὲν τὴν καταλαβαίναμε καθόλου. Μόνο τὸν κρότο τῆς μηχανῆς ἀκούγαμε. Μὰς φαίνεσθαι πῶς ἦμαστέ σὲ κανένα σπῆτι κι' ἀκούγαμε ἀπέξω νὰ θορυβῆ κανένα αὐτοκίνητο... Κάναμε ἔτσι ἀπρόσκοπτα ὡς δυὸ χιλιάδες μίλλια. Σὲ πόσες ὥρες ἢ μέρες; δὲν ξέρω. Αὐτὸ στὸν ὕπνο μου δὲν τὸ... εἶδα καλὰ. "Η μᾶλλον μοῦ φάνηκε πῶς τὰ μίλλια αὐτὰ τὰ περάσαμε σὲ μὴν στιγμή. Κι' ἀκούσα τὸν Οὐίλκις ποῦ, ἀφοῦ συμβουλευθῆκε τὸ ὄρομτρο καὶ τὴν πιξίδα, εἶπε: — Φτάσαμε! Νὰ βγοῦμε ἔξω!

Τὶ ἀφέλεια! Σὰ νάχαμε φτάσει σὲ κανένα λιμάνι, καὶ τὸ πλοῖο μας ἐπρόκειτο νὰ πλευρίσῃ ἢ νὰ κατεβάσῃ τὴ βάρκα του! Κι' ὅμως βρισκόμαστέ κάτω ἀπὸ τὸν Πόλο, στὸ βάθος μᾶς θάλασσας ποῦ τὴ σκέπαζε πάνω ἔν' ἀπέραντο παγόστρωμα, χοντρὸ εἰκοσι μέτρα! Ἀλλὰ τὰ μηχανήματα μπήκαν ἀμέσως σ' ἐνέργεια, ἐγίναν πολλές διαδοχικὲς ἐκρήξεις, μὲ δυνατοὺς κρότους καὶ τρανταγμοὺς, καὶ σὲ λίγο, ἐνῶ περιμέναμε ὄλοι μὲ ἀγωνία, ἀκούσαμε ἕνα ναυτὴ νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸ παρατητήριον: — Ἀνεβήκαμε!... Λίγο ἀκόμη!... Λιγάκι!... Ἐκεῖ, φτάνει!

"Ημαστέ τώρα στὴν ἐπιφάνεια μᾶς ἀναλυτῆς θάλασσας, ἢ καλύτερα στὴ μέση μιᾶς μικρῆς λίμνης, τριγυρισμένης ἀπὸ πάγους... Τὸ πλοῖο μας εἶχε σταματήσει. Τὸ ἀνοίξαμε, ἀναπνεύσαμε φρέσκον ἀέρα καὶ τὸ κλείσαμε πάλι γιὰ νὰ μὴν παγώσουμε. Ἀλλὰ τὰ νερά, γύρω μας, σὲ λίγο πάγωσαν. Δὲν εἴχαμε ἀνάγκη ἀπὸ βάρκα γιὰ νὰ βγοῦμε ἔξω. Τυλιχτήκαμε σὲς γούνες μας σὰν ἀρκούδες καὶ βγήκαμε. "Ημαστέ μέσα σ' ἕνα ἀσπρὸ. Γιατί κι' ὁ οὐρανὸς ἀπὸ πάνω

μας ἦταν σκεπασμένος. Ἀλλὰ δὲν ἐχινόηζε, δὲ ἔβρεχε, δὲν φυσούσε. «Γλυκὸς καιρὸς», μολοντὶ τὸ θερμόμετρό μας ἔδειχνα ἐξήντα κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν! Στὸν Πόλο πάντα, ἀλλὰ καλοκαίρι. Κι' ἀρχίσαμε τὴν ἐξερεύνηση.

"Εξερεύνηση... ὁ λόγος τὸ λέει. Γιατί δὲν ἀνακαλύψαμε τίποτα! Μόνο πάγους, ὀγκόπαγους, παγοβούνια. Ὅστε φυτὸ, οὔτε ζῶο, οὔτε κἄν ἀσπρες ἀρκούδες. "Ημαστέ τόσο μακριὰ ἀπ' ἔλ' αὐτὰ! Καὶ δὲν εἴχαμε ἄλλη εὐχαρίστηση, παρὰ πῶς πατούσαμε τὴν παγωμένη θάλασσα ἢ τὴν παγοσκέπαστη ξηρὰ τοῦ Βόρειου Πόλου. Μιὰ ἰδέα, τίποτ' ἄλλο.

— Γυρίζουμε; ἐπρότεινε κάποιος.
— Γυρίζουμε! συμφώνησε ὁ Οὐίλκις. Σὲ λίγο ἦμαστέ στὸν «Ἵπερασιπτό». Κλειστήκαμε πάλι μέσα καὶ δοκιμάσαμε νὰ διαλύσουμε μὲ τὰ μηχανήματα τοὺς πάγους, γιὰ νὰ βυθισθοῦμε καὶ νὰ φύγομε. Ἀλλὰ ποῦ! Τὰ μηχανήματα, ἀπὸ τὸ κρῶ φαίνεται, εἶχαν παραλύσει. Κανένα δὲ λειτουργοῦσε. Κι' ὕστερ' ἀπὸ πολὺν προσπάθεια, εἶδαμε κι' ἀποσιδάμε, σταυρώσαμε τὰ χέρια καὶ περιμέναμε... τὸ θάνατο.

Γιατί τί ἄλλο μπορούσαμε νὰ κάνομε; Νὰ γυρίσουμε διὰ ξηρὰς ὡς νὰ βροῦμε κατοικημένο μέρος; "Οχι δά! Νὰ τηγραφήσουμε νὰ ἔρθουν νὰ μὰς πάρουν; Ἀδύνατο! Νὰ πετάξουμε μὲ ἀεροπλάνο; Δὲν εἴχαμε. Ἐκεῖ θὰ καθόμαστέ. Κι' ἐπὶ τῶναι καὶ θὰ καίγαμε ὅ,τι εἴχαμε, κι' ἐταν δὲν θάχαμε πιά οὔτε φαί, οὔτε φωτιά, θὰ πεθαίναμε ἀπὸ τὴν πείνα κι' ἀπὸ τὸ κρῶ. Στὸ τέλος μπορεῖ νὰ τρωγε κι' ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Μὰ τί θὰ ὀφελούσε; Πάντα θὰ πέθαινε κι' ὁ τελευταῖος!...

... Κι' ἀξαφνα: ἐνῶ ἔσφρηγε τὴν καρδιά μου ἡ θανάσιμη αὐτὴ ἀγωνία, — τέτοια, ποῦ δὲν τὴ θυμοῦμαι σὲ κανένα μου ἄλλο... ὄνειρο, — εἶδα μπροστά μου μὴ ὄρατα γαλανὴ θάλασσα, κι' αἰσθάνθηκα τὸ πλοῖο μας νὰ τρέχῃ ἀπάνω σ' αὐτὴν μὲ μὴν ταχύτητα λιγυγίωδη. Τὸ βρήκα φυσικώτατο. Ὅστε μοῦ πέρασε κἄν ἀπ' τὸ νοῦ πῶς ἔγινε κανένα θαῦμα. Καὶ σὲ λίγο ὁ «Ἵπερασιπτός» ἐμπαινε θριαμβευτικὰ στὸ πῶ γινώριμο κι' ἀγαπημένο μου λιμάνι. Νὰ ἡ μικρὴ ἄσπρη πλατεῖα μὲ τὸ θγαλα τοῦ Σολομοῦ στὴ μέση! Καλέ, ἦμουν στὴν πατρίδα μου! Θάδλεπα καὶ τὴ μητέρα μου, ποῦ σὰ νὰ μὴν εἶχε πεθάνει ἀκόμα. Καὶ μὲ τὸ χαρμῶσο αὐτὸ ὄραμα, — ξύπνησα...

"Ελπίζω τώρα πῶς ἔτσι καλὰ θὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, ἀπὸ τὸ τολημρὸ αὐτὸ ταξίδι τοῦ Πόλου, κι' ὁ Οὐίλκις. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ κερδίσῃ ἢ Ἀνθρωπότης ἀπ' αὐτὸ τίποτα περισσότερο ἀπ' ὅ,τι κέρδισε μὲ τὸ ταξίδι ποῦ ἔκαμα στὸν ὕπνο μου...
Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ἀπὸ CHARLES RICHTER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

"Ἦθελε βέβαια νὰ πῆ, ὅτι αὐτὸ δὲν ἦταν δική του δουλειά. Ἀλλ' ἡ κυρὰ-Νανὸς φανερώθηκε κείνη τὴ στιγμή κι' ὁ πόλιςμαν τὴ χαϊρέτησε φιλικὰ:

— Μπὰ ἐδῶ εἶσαι, κυρὰ-Νανού; Πῶς αὐτὸ; Τὸ παράτησες λοιπὸν τὸ μαγαζὶ σου;

"Ἀλλὰ πολὺ ξαφνιασθήκα, ὅταν εἶδε ὅτι ἡ κυρὰ-Νανὸς πῆρε ὕφος σοβαρὸ, σταύρωσε τὰ χέρια καὶ τοῦ εἶπε ἐπίσημα:

— Κύριε πόλιςμαν 49, ξέρετε πολὺ καλὰ ἂν ἡ κυρὰ-Νανὸς εἶπε ποτὲ ψέματα στὴ ζωῆ της. Εἶστε εἰκοσι χρόνια πελάτης μου καὶ ξέρετε, ἂν γελῶ ἐγὼ τὸν κόσμο κι' ἂν πουλῶ κρέας ἀλογίσιο γιὰ χοιρινὸ, ὅπως κάνουν ἄλλοι.

— "Οχι, κυρὰ-Νανού, αὐτὸ ν' ἀκούγεται. Πουλάς μόνο χοιρινὸ καὶ πρώτης γραμμῆς.

— Λοιπὸν, ὅπως δὲν εἶπα ποτὲ ψέματα στὸ ἐμπόριο, τὸ ἴδιο καὶ στὴ ζωῆ μου. Σοῦ ὀρκίζομαι λοιπὸν ὅτι αὐτὸς ποῦκανε τὴ μήνυση εἶν' ἕνας ἀπατεώνας, ἕνας ἀξιος γιὰ τὰ κάτεργα, κι' ἂν μοῦ πέσει στὰ χέρια, δὲν ξέρω καὶ γὰν πόσα κομμάτια θὰ τὸν κάνω... καὶ θὰ γεμίσω ἕνα σωρὸ λουκάνικα!

— "Ὅλα κι' ἔλα! διαμαρτυρήθηκε γελώντας ὁ πόλιςμαν. Αὐτὸ δὲ θὰ τὸ ἐπιτρέψω, πρῶτα γιατί εἶμαι ἀστυφύλακας καὶ δεῦτερο γιατί εἶμαι πελάτης σου!

— "Εννοία σας, αὐτὸ τὸ λέει ὁ λόγος, ἐγὼ δὲν κάνω τέτοια πράγματα! Ἀλλὰ σὰς τὸ λέω ἄλλη μὰ φορά, ὅτι αὐτὸς εἶν' ἕνας ψεύτης!

"Ὁ πόλιςμαν ἀριθμὸς 49 ἔδωκε τὴν κάσκα του κι' ἔβησε τὸ κεφάλι του.

— Ἐξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ πῶ, κυρὰ-Νανού, εἶπε. Ἀλλ' ἡ καμπάνα, ἄλλος ἦχος! Αὐτὰ θὰ τὰ πῆτε στὸ δικαστήριον. Ἀλλὰ τώρα πρόκειται γιὰ κάτι ἄλλο. Ἐχετε μὴν μικρὴ ἐδῶ, κύριε Σολομών Χάγερσμυθ;

"Ὁ Σολομὸν ἐνοίωσε ξαφνικὰ νὰ σταματᾷ ἡ καρδιά του. Χλώμιασε καὶ ἀκούμπησε σ' ἕνα ἐπιπλο γιὰ νὰ μὴν πέσει.

— Ναι, ψιθύρισε, μὴν μικρὴ συγγενοπούλα.

— Συγγενοπούλα; Λοιπὸν, ὁ συνεταῖρος σας λέει πῶς τὸ παιδί αὐτὸ τὸ κλέψατε ἀπὸ τὴ μάγνα του καὶ ζητᾷ νὰ γίνε ἀνάκριση. Ἄν ὅμως εἶναι συγγένισσα, ἢ ἔξουσία δὲν ἔχει κανένα λόγο νὰ σὰς πειράξῃ... Λοιπὸν, ἀδριο, στὸ τμήμα, κύριε Σολομὸν Χάγερσμυθ. Κοιτάξτε νὰ μὴ λείψετε, γιὰ τὸ καλὸ σας. Ἡ ἀστυνομία, ξέρετε, δὲ χωρατεύει... Ἡ κυρὰ-Νανὸς ἀπάντησε σοβαρὰ:

— Πολὺ καλὰ, κύριε πόλιςμαν, θάρθετε.

"Ὁ πόλιςμαν τότε ἔβαλε τὴν κάσκα του, ἔσπασε τὴ ζωῆ του, χαϊρέτησε εὐγενικὰ καὶ βγήκε.

"Ὁ Σολομὸν σωριάστηκε σὲ μὴν κἀρέκλα.

— Τὶ σοῦλεγα, κυρὰ-Νανού; εἶπε μ' ἀπελπισία. Καὶ τώρα τί θὰ γίνω; Ἄν κάμουν ἀνάκριση, χαθήκαμε. Θὰ μὲ κατηγορήσουν, γιατί δὲν ἔκαμα ἀναφορά στὸ τμήμα, καὶ τὸ λιγώτερο ποῦ

— Πρῶτη φορά μοῦ πετοῦν ἕνα δόλιερο ἔβρασιό! εἶπε ὁ Δίκ. (Σελ. 220, στ. γ')

ἔχω νὰ πάθω εἶναι, νὰ μοῦ πάρουν τὸ παιδί. Καὶ ἕνας Θεὸς ξέρει ποῦ θὰ τὸ βάλουν! Σὲ κανένα ὀρφανοτροφεῖο, ποῦ θὰ τὸ πετᾷν καὶ θὰ τὸ χτυποῦν ἀπ' ὄλες τις μεριές. "Ὅπου καὶ νὰ πάει τώρα, καὶ στὸ σπῆτι σου νὰρθεῖ, δὲν εἶναι πιά σίγουρο.

— Ἀλήθεια! εἶπε ἡ κυρὰ-Νανού.

— "Ὅστε τί θὰ κάνομε;

— Τί θὰ κάνομε; Ἵπάρχει ἕνας τρόπος, κύρ-Σολομών. Ἀλλὰ θάχεις τὸ θάρρος νὰ κάμεις ὅ,τι θὰ σοῦ πῶ; — Ἄν θάχω τὸ θάρρος; "Ὅ,τι μοῦ πῆς θὰ κάμω, κυρὰ-Νανού, γιὰ νὰ τὸ γλυτώσω!

— Λοιπὸν, πρέπει νὰ φύγεις, κύρ-Σολομών, μαζί μὲ τὸ παιδί, ἀπὸ τὸ Λονδίνο καὶ νὰ πάς ὅπου σὲ βγάλει ἡ ἀκρη. Νὰρτίσεις τὸ μαγαζὶ σου καὶ τὰ πλοῦτῃ σου ἐδῶ, κι' ἄς τὰ πάρει ὅλα ὁ σύντρο-

φός σου κι' ἄς τὰ χαρεῖ. Ἄς τον νὰ χορτάσει λεφτὰ κι' ἔτσι θὰ ξεχάσει τὴ μήνυσή του καὶ δὲ θὰ τὸ κυνηγήσει πιά τὸ παιδί.

"Ὁ Σολομὸν τὴν κοίταξε στὰ μάτια.

— Ναι, θὰ φύγω, κυρὰ-Νανού.

— Τὸ λὲς μὲ τὴν καρδιά σου;

"Ἐνα μακάριο χαμόγελο φάνηκε στὴ ρυτιδωμένη μορφή τοῦ γέρου Ἰουδαίου.

— Ναι, μὲ τὴν καρδιά μου! εἶπε. Θάφισω ἐδῶ ὅλα τὰ περασμένα καὶ θὰ ξεχάσω τὸ κακὸ ποῦκαμα στὸ φτωχὸ κοσμάκη! Θὰ τὰφίσω ὅλα ἐδῶ καὶ θάρχισω καινούργια ζωῆ, σ' ἄλλον ἀέρα! Θὰ φύγω σὰν κατάδικος, ποῦ ἐλευθερώνεται ὕστερα ἀπὸ χρόνια φυλακῆ.

"Ἡ κυρὰ-Νανὸς τοῦπιασε τὸ χέρι.

— Μπράβο, κύρ-Σολομὸν! Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω!

"Ὁ Δίκ δὲν ἔχασε στιγμή. Γλύστρησε κρυφὰ σὴν κάμαρα τῆς μικρῆς Λεβάντας καὶ τῆς εἶπε:

— Ἐξέρεις τὰ νέα;

— Τί;

— Λοιπὸν! Μὴν ξαφνιαστής, καθόλου, ἂν ἀκούσεις πῶς ὁ παπὸς-Σολομὸν κι' ἡ κυρὰ-Νανὸς παντρεύονται. Τοὺς εἶδα τώρα-δὰ νὰ φιλοῦνται!...

Σὲ λίγο ὅμως ἦρθαν μέσα κι' οἱ ἄλλοι, κι' ἡ μικρὴ Λεβάντα ἔμαθε ὅτι θάφευγαν.

— Κι' ἂν ἔρθεῖ ἡ μαμμιά μου νὰ μὲ πάρει, πῶς θὰ με βρεῖ; ρώτησε.

"Ὁ Σολομὸν ἔμεινε σκεπτικὸς. Ἄν τᾶκουγε αὐτὸ πρὶν ἀπὸ δυὸ-τρεις μέρες, δὲ θάδινε προσοχή. Ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ τὸ μυστηριώδες κλαράκι τῆς Λεβάντας, τὰ πράγματα εἶχαν πάρει ἄλλη ὁψη. Τί ἔπρεπε

νὰ κάνομε; Βέβαια ἡ κυρὰ-Νανὸς θάμενε στὴν παράγκρα της. Ἀλλὰ δὲν μπορούσε νὰ ξέρει αὐτὴ τί θὰ γίνεσθαι, οὔτε ποῖς θάμπαινε καὶ ποῖς θάβγαινε ἀπ' τὸ μαγαζὶ τοῦ Σολομὸν.

"Ἀλλὰ ἦταν ἐκεῖ ὁ Δίκ καὶ τοὺς ἔβγαλε ὄλους ἀπὸ τὴν ἀμηχανία.

— Θὰ μείνω ἐγὼ καὶ θάχω πάντα τὸ νοῦ μου, παππού-Σολομὸν. Καὶ ὅ,τι γίνεται, θὰ τὸ λέω ἀμέσως στὴν κυρὰ-Νανού. Σ' ἐμένα δὲν ἔδωσαν τὸ γράμμα; Σ' ἐμένα πάλι θάρθεσθαι, ἀμα θέλουν νὰ παραγγέλλουν τίποτα. Θὰ στέκομαι στὸ πεζοδρόμιον ἀπὸ τὸ πρῶτ ὡς τὸ βράδυ. Μόνο νὰ μοῦ δίνει καμμιά πατάτα ἢ θεὰ-Νανού, γιὰ νὰ μὴν πεθάνω τῆς πείνας.

— Μιὰ μόνον; δέκα! εἶπε ἡ κυρὰ Νανού. Καὶ λουκάνικα, καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλεις!

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΚ. Α. ΣΤΑΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

EDGARD POE

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ

ἢ ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Δὲν ἦταν πιά θυμωμένος· φαινόταν μᾶλλον ἀφηρημένος καὶ μόλις ἐπρόσεχε σ' ὅσα τοῦ ἔλεγα γιὰ νὰ τὸν διασκεδάσω. Σὲ λίγο, βλέποντας πὼς ἦτον ἀδύνατο νὰ τὸ κατορθώσω, ἔκρινα καλύτερο νὰ τὸν ἀφήσω μόνο. Προφασίσθηκα λοιπὸν πὼς θυμώθηκα ξαφνικὰ μὴ ὑπόθεσις ἐπιγούσα, ποὺ ἀπαιτοῦσε τὴν προώγη παρουσία μου στὴν πόλη, καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορούσα νὰ μείνω τὴ νύχτα στὴ Σούλιθαν. Ὁ Λέγκραν δὲν ἔκαμε καμμιά προσπάθεια νὰ μὲ κρατήσει. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ τὸν ἀποχαιρετοῦσα, μοῦ φάνηκε πὼς μοῦ ἐσφίξε τὸ χέρι μὲ περισσότερο θερμότητα ἀπὸ τὴ συνηθισμένη.

B.

Μία ἀπροσδόκητη πρὸς κληση

Πέρασε σχεδὸν ἕνας μῆνας. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ξαναείδα τὸν Οὐίλλιαμ Λέγκραν οὔτε ἀκουσα τίποτα γι' αὐτόν. Κι' ἄξαφνα, μὴ μὲρα, παρουσιάσθηκε στὸ σπίτι μου, στὴν Καρλοτόνη, ὁ ὀδηγὴς τοῦ ὀδίου Δία. Καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ μάρου ἦταν τόσο λυπημένο, ὥστε φοβήθηκα ἀμέσως μὴ βρήκε κανένα μεγάλο δυστύχημα τὸν φίλο μου.

— Τί νέα; τὸν ρώτησα. Πὼς εἶναι ὁ μικρὸς σου ἀφέντης;

— Δὲν εἶναι καθόλου καλά! μοῦ ἀποκρίθηκε.

— Μπᾶ! Καὶ τί ἔχει;

— Λέει πὼς δὲν ἔχει τίποτα· κι' ὅμως εἶναι ἄρρωστος πολὺ.

— Στὸ κρεβάτι;

— Ὁχι, γιὰτὶ βαριέται, λέει, νὰ κάθεται στὸ κρεβάτι. Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς βαριέται παντοῦ. Κι' αὐτὸ μ' ἀνησυχεῖ πολὺ γιὰ τὴν υγεία του.

— Καλέ μου Δία, δὲν πολυκαταλαβαίνω τί μοῦ λές. Ὁ ἀφέντης σου λοιπὸν εἶναι ἄρρωστος, καὶ σὺ δὲν ξέρεις τί ἔχει;

— Καὶ ποῦ νὰ ξέρω ἐγώ, ἀφοῦ ἐκεῖνος λέει κι' ἐπιμένει πὼς δὲν ἔχει τίποτα; Μ' ἂν δὲν ἔχη τίποτα, τότε γιὰτὶ τριγυρίζει στοὺς δρόμους συλλογιζόμενος, μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, μὲ μάτι ἀνήσυχο, καὶ κίτρινος σὰν ἀγιονέρι; . . . Καὶ γιὰτὶ νύχτα-μέρα ἀραδιάζει ἀριθμούς;

— Αριθμούς; ἔκαμα μὲ ἀπορία.

— Μάλιστα! ἀριθμὸς κι' ἄλλα παρὰξένα σημάδια ἀπάνω σὲ μὴ μαύρη πλάκα. . . Ἐγὼ ἀρχισὰ νὰ φοβοῦμαι. Δὲν τὸν ἀφίνα στιγμὴ, δὲν σήκωνα τὰ μάτια μου ἀπὸ πάνω του. Προχτές ὁ

μὸς μὲ ξεγέλασε, μοῦφυγε πρὶν ξημερώσει κι' ἔμεινε ἔξω ὅλη τὴν ἡμέρα. Εἶχα κόψει ἕνα χοντρὸ κλαδί, νὰ τὸν συγχρωσῶ ὅταν θὰ γύριζε· ἀλλὰ τὸ βράδυ μοῦ φάνηκε τόσο θλιμμένος, ποὺ τὸν λυπήθηκα.

— Ἐκαμες πολὺ καλά ποὺ δὲν τὸν τιμώρησες, γιὰτὶ δὲν εἶναι πιά μικρὸ παιδί, ὅπως τότε ποὺ θὰ τὸν ἔδερνες ὅταν ἔκανε τοῦ κεφαλιῦ του. Μ' ἀλήθεια

«Μπορεῖ νὰ τὴ ζωγράψω, ἐγὼ ὅμως δὲν τὴ βλέπω». (Σελ. 218, στ. γ')

ἐσὺ δὲν τὸ πήρες ἀκόμα χαμπάρι, πὼς ὁ μικρὸς σου μάσσα-Ὀὐὶλ μὲγάλωσε; . . . Ἄς εἶναι. Πές μου τώρα τί ὑποπτεύεσαι γιὰ τὴν ἀρρώστειά του, ἢ τουλάχιστο γιὰ τὴν ἀλλαγὴ του; Μήπως τοῦ συνέβηκε τίποτα δυσάρεστο, ἀπὸ τὴν τελευταία φορὰ ποὺ τὸν εἶδα;

— Ὁχι, κύριέ μου, τίποτα δυσάρεστο δὲν μᾶς συνέβηκε ἀπὸ τότε ποὺ ἤρθετε στὴ Σούλιθαν. Μᾶς συνέβηκε ὅμως κάτι λίγην ὄρα πρὶν ἔρθετε.

— Καὶ πάλι δὲν καταλαβαίνω τί θέλεις νὰ πῆς.

— Τὸ μαμούρι, κύριέ μου! Ὁ κάρα-βος ὅπως τὸν λέτε. Αὐτὸς τὰ φταίει ὅλα!

— Ποιὸς, καλέ; Ὁ χρυσοκάραβος;

— Μάλιστα! Αὐτὸς, εἶμαι βέβαιος, δάγκασε τὸν ἀφέντι μου κάπου στὸ κεφάλι.

— ὦ! πὼς σοῦ ἤρθε τέτοια ἰδέα; Ὁ κάραβος δάγκασε τὸν ἀφέντη σου στὸ κεφάλι; Μ' αὐτὸ, ἀγαπητέ μου Δία, εἶναι ἀδύνατο!

— Καὶ γιὰτὶ ἀδύνατο, ἀφοῦ τὸ μαμούρι ἔχει στόμα κι' ὁ ἀφέντης μου κεφάλι; . . . Ἐγὼ δὲν ἔτυχε νὰ ξαναἰδῶ τόσο ἀγριο σκαραβαῖο! Πρῶτος τὸν εἶχε πιάσει ὁ ἀφέντης μου, μὰ τοῦ ἔφυγε. Καὶ λέω πὼς τότε θὰ τὸν δάγκασε. . . Ἐγὼ φοβήθηκα νὰ τὸν πιάσω μὲ τὰ χέρια. Σήκωσα λοιπὸν ἕνα κομμάτι καὶ μ' αὐτὸ τὸν ἐπίασα καὶ τὸν τὸλίξα.

— Ὑποθέτεις λοιπὸν πὼς ἡ ἀρρώστεια τοῦ κυρίου σου εἶναι ἀπὸ δάγκωμα τοῦ χρυσοκάραβου;

— Δὲν ὑποθέτω, εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό. Καὶ γιὰτὶ ἄλλο ὀνειρεῖται πάντα χρυσάφια καὶ θησαυρούς, παρὰ γιὰτὶ τὸν δάγκασε ὁ χρυσοκάραβος;

— Μπᾶ! Καὶ ποῦ τὸ ξέρεις πὼς ὀνειρεῖται θησαυρούς;

— Τὸ ξέρω, γιὰτὶ στὸν ὕπνο του παραμιλεῖ.

— Ἔτσι; Τότε μπορεῖ νὰ χεῖς δικίω. . . Καὶ πὼς ἔτυχε νὰρθῆς σήμερα νὰ μ' ἐπισκεφθῆς;

— Δὲν ἔτυχε· ἤρθα ξεπίτρηδες, γιὰ νὰ σὰς δώσω αὐτὸ τὸ γράμμα του.

Κι' ὁ Δίας μοῦ ἔδωσ' ἕνα γράμμα, ποὺ τὸ ἀνοίξα καὶ διάβασα τ' ἀκόλουθα:

«Ἀγαπητέ μου φίλε,

«Γιὰτὶ ἔκαμες τόσον καιρὸ νὰ ἐρθῆς νὰ μὲ ἰδῆς; Ἐλπίζω νὰ μὴ μοῦ θυμώσῃς ποὺ ἔτυχε νὰ μὴ ἔχω διαθέσιμη ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Αὐτὸ, ἐκ μέρους σου, θάταν' παιδιάτικο. Ἀπὸ τότε μοῦ συνέβηκε κάτι ποὺ μὲ ἀπασχολεῖ φοβερά. Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ σε ἰδῶ, δὲν ξέρω ὅμως ἂν θάποφασίσω νὰ σοῦ τὸ πῶ.

Εἶναι μερικὲς ἡμέρες ποὺ δὲν αἰσθάνομαι καθόλου καλά. Ὁ Δίας κατάντησε ἀνυπόφορος μὲ τοὺς φόβους του καὶ τίς περιποιήσεις του. Προχτές λίγο ἔλειψε νὰ μὲ δείρῃ, γιὰτὶ τοῦ τσοκασα καὶ πέρασα τὴν ἡμέρα μου τριγυρίζοντας στὰ δάση ποὺ εἶναι ἀντίκρου στὸ νησί. Ἄν δὲν υπάρχη ἀνυπερβλητὸ ἐμπόδιο, σὲ παρακαλῶ νὰρθῆς ἀπόψε μὲ τὸ Δία. Πράκειται γιὰ πολὺ σπουδαία ὑπόθεσις. Ὅλος δικός σου.

«Ὀὐίλλιαμ Λέγκραν»

Τὸ γράμμα αὐτὸ μάνησέχρησε προπάντων γιὰτὶ τὸ ὄφρος του ἦταν διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ συνηθισμένο τοῦ Λέγκραν. Τί νὰ εἶχε πάθει, τί ὀνειρευόταν, ποῦ «πολὺ σπουδαία ὑπόθεσις» μπορούσε νὰ τοῦ παρουσιάσθηκε στὸ ἐρημονήσι; . . . (Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Ἑμ. Ρ. καὶ Γρ. Ξ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμικῶν καὶ Τεχνῶν)

ἘΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

μὲ ἀντίκτα τῆς δ. ΔΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ Νίνα ὀποκρίθηκε τὴν Ἑλλη ὁ Φάνης τὸν Κωστάκη, κι' ἐγὼ, σὰν πρὸ μεγαλώσωμος, τὸ Νίκο. Ὁ Πανάγαρς μάλιστα μοῦ ζωγράφησε στὸ χεῖλι κι' ἕνα λεπτὸ-λεπτὸ μουστάκι, γιὰ νὰ φαίνομαι σὰ μεγάλος.

Στὴν κωμωδία ἔλαβε μέρος κι' ὁ Μαυροῦκος. Ὁ Πανάγαρς σκέφτηκε νὰ τὸν κάμῃ . . . δικαστικὸ κλητήρα, νὰναὶ στὴ σκηνὴ κι' αὐτὸς, νὰ μοῦ φέρῃ ὅ,τι τοῦ ἔλεγα καί, γιὰ πληρωμὴ, κάπου-κάπου νὰ τοῦ ρίχνω ἀπὸ ἕνα κομματάκι γλύκισμα. Ἐγνοεῖται πὼς αὐτὸ δὲν μὲ σύμφερε καὶ τόσο πολὺ τὸ παραδέχτηκα ὅμως γιὰ τὴν ἐπιτυχία, καὶ μάλιστα πολὺ συχνὰ ἐρρίχνα του σκύλου κι' ἔκανα τὸν κόσμο νὰ γελά, ποὺ ἔτρωγε τάχα κι' ὁ δικαστικὸς κλητήρας. . .

Ἄ, εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία ἡ πρώτη μας αὐτὴ κωμωδία. Ἡ Ἑλλη ἐπαίξε πολὺ φυσικὰ, πολὺ ὁμορφα. Ἐνόμιζες πὼς ἔκλαιγε ἀληθινὰ γιὰ τὸ γλύκισμα ποὺ τῆς ἔτρωγα. . . Ἐγὼ δὲν ἐδυσκολεύτηκα νὰ μάθω τὸ μέρος μου καλοῦται-κα, γιὰτὶ καὶ στὸ σχολεῖο μας μὴ φορὰ εἶχα παίξει κωμωδία. Ὁ Φάνης δυσκολεύτηκε περισσότερο· μὰ στὴν κωμωδία βάλανε καὶ δυὸ-τρὶα σχετικὰ τραγουδάκια, κι' ἔτσι ἔκαμε κι' αὐτὸς τὴ φιοῦρα του.

Οἱ θεατὲς μας εὐχαριστήθηκαν πολὺ. «Μπράβο, ἔλεγαν αὐτὴ ἡ κωμωδία παί-ζεται ἀπὸ παιδιά, μὰ εἶναι γιὰ τὸν καθένα!»

11. Γράμμα ἀπ' τὸ χωριό

Τὴν Τρίτη τοῦ Πάσχα, ἔλαβα τὸ πρῶτο γράμμα ἀπ' τὸ χωριό.

Πόση χαρὰ καὶ συγκίνηση μοῦ προξένησε! Μοῦγραφε λίγα λόγια ὁ μαστρο-Παῦλος μὲ τὸ μολύδι του, —γιὰτὶ ὁ καί-μένος ὁ μαραγκὸς δὲν ἤξερε καὶ πολλὰ γράμματα, — καὶ μὴ σελίδα ὁ Ἀντρίκος, αὐτὸς μὲ πέννα καὶ μὲ μελάνι. Στὸ τέλος, τὸ ὑστερόγραφο ἦταν τῆς Μαρούλας.

Μόνο ἡ ψυχομάννα μου, βλέπετε, δὲν ἔβαλε χέρι σ' αὐτὸ τὸ γράμμα, γιὰτὶ δὲν ἤξερε νὰ γράφῃ οὔτε τ' ὄνομά της, —φυσικὰ, ἀφοῦ στὸν καιρὸ τῆς τὸ χωριὸ μας δὲν εἶχε σχολεῖο γιὰ κορίτσια. — ἀλλὰ εἶχε πεῖ καὶ στοὺς τρεῖς ἄλλους νὰ μοῦ γράφουν χίλια φιλιὰ, χαιρετί-ματα κι' εὐχὲς ἀπ' τὴν καρδιά της.

Τὴν καίμενη τὴν ψυχομάννα! Πόσο θὰ στενοχωριόταν ποὺ δὲν μπορούσε νὰ μοῦ γράφῃ μόνη της! Καὶ πόσο θὰ μακάριζε τίς μαννάδες ποὺ ἤξεραν γράμ-ματα, γιὰ νὰ γράφουν στὰ ξενιτεμένα τους παιδιά! . .

Ὁ Ἀντρίκος μὲ πληροφοροῦσε πὼς γιόρτασαν στὸ σπίτι τὸ Πάσχα. Ὅπως πάντα: μὲ κόκκινα αὐγά, μὲ φρέσκο τυρὶ, μὲ χρυσόψωμο καὶ μὲ ἀρνὶ στὴ σοῦβλα. Εἶχαν ἀγοράσει ἕνα μὲ τὴ δι-πλανὴ μας οἰκογένεια καὶ τῶψησαν στὴν ἀδελή μας τὸ μοίρασαν, (ἀλλὰ χω-ρίς νὰ μαλώσουν στὴ μοίρασα καὶ νὰ βροῦν κανένα Νίκο νὰ τοὺς κάμῃ δι-καιουσύνη. . .) Ἐρρίξαν μάλιστα καὶ δυὸ τουφεκιὰς τὸ μεσημέρι, τὴ μιά ὁ μαστρο-Παῦλος καὶ τὴν ἄλλη ὁ κύρ-Ἀμπρος ὁ γείτονας. Τί τὰ θές ὅμως! ἡ χαρὰ τους δὲν ἦταν μεγάλη, ὅτε μεγάλωσε μὲ τίς τουφεκιὰς. Γιὰτὶ ἔλειπα ἐγὼ. Πρῶτη φορὰ τὸ σπίτι μας εἶχε τὸν ξε-νιτεμένο του, καὶ πρώτη φορὰ στὴν πα-σχλιάτικη χαρὰ του ριχνόταν μὴ σκιά, σὰν ἕνα σύννεφο ποὺ μισοσκεπάζει τὸν ἥλιο.

Ἄ, μὲ πόσο πόνο μοῦ τῆγραφε αὐ-τὰ ὁ Ἀντρίκος! Τὸ ἴδιο ἀραγε θὰ αἰ-σθανόταν, — συλλογιζόμενος, — ἂν μάθαι-νε πὼς δὲν ἤμουν ἀδερφὸς τοῦ ἀληθινός;

ὦ, ναί, τὸ ἴδιο! ἤμουν βέβαιος. Για-τί ἔκρινα τὴν ἴδιαν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου. Πὼς ἐγὼ δὲν εἶχα πάθει νάγαπῶ σὰν ἀδέρ-φια μου τὰ παιδιά τοῦ μαστρο-Παύλου κι' ἀφοῦ ἔμαθα πὼς μοῦ ἦταν ξένα; Πὼς ἐγὼ διάβαζα μὲ τόσο πόνο τὸ γράμμα τους; Ἔτσι κι' ὁ Ἀντρίκος, ἔτσι κι' ἡ Μαρούλα.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ἀφοῦ κοιμήθηκαν ὁ-λοὶ ἰσθὴν κάμαρά μας, ἐγὼ κάθησα μπροστὰ στὸ τραπέζι καί, μὲ τὸ φῶς τῆς λαμπτήρας, ἔκαμα πάλι ἕνα γράμμα γιὰ τὸ σπίτι, πολὺ πρὸ μεγάλο ἀπ' τὸ πρῶτο. Καὶ τὸ πρῶτὸ τὸ πῆγα στὸ Ταχυδρομεῖο μονάχος μου.

Ἐξακολουθεύσαμε, βλέπετε, νὰ μένουμε στοῦ κύρ-Ἡλία. Ὁ Πανάγα-ρς, μετὰ τίς πρώτες μέ-ρες, θέλησε ἐνὰ τοῦ ση-κώση τὸ βάρος καί, ἀ-φοῦ κάναμε καὶ καλὲς δουλειές, νὰ πάμε σὲ κα-νένα φτηνὸ ξενοδοχεῖο. Μὰ μὲ κανένα τρόπο δὲν πείστηκε νὰ μᾶς ἀφήσῃ ὁ κύρ-Ἡλίας. Δὲν τοῦ κόστιζε τίποτα, ἔλεγε, εἶχε μεγάλη εὐχαρίστη-ση ἀπὸ μᾶς κι' ἐγνοοῦσε νὰ μᾶς φιλοξενῇ ὅσον καιρὸ θὰ μέναμε στὴν Πάτρα, «μακάρι κι' ἕνα χρόνιο!» Καὶ τὸ μόνο

ποὺ δέχτηκε ἦταν νὰ τοῦ πληρώσῃ ὁ Πανάγαρς ὅ,τι τρώγαμε στὸ μαγερικὸ του, ἐκτός πάλι ὅταν αὐτὸς μᾶς ἔκανε τὸ τραπέζι.

Ἦταν καλὸς ἀνθρώπος ὁ κύρ-Ἡλίας κι' ἀλήθεια τῶλεγε πὼς εἶχ' εὐχαρίστη-ση ἀπὸ μᾶς. Καὶ μὲνα ἀκόμα, ποὺ τότε μόλις μὲ εἶχε γνωρίσει, συχνὰ μὲ πλη-σίαζε καὶ μὲ κουβέντιαζε. Μὴ μὲρα, θυμοῦμαι, μὲ ρώτησε τί ἐσκόπευα νὰ κάμω ἅμα ἔβρισκα τὴν οἰκογένειά μου.

— Ἐξέρω κι' ἐγὼ; τοῦ ἀποκρίθηκα.

— Ἀφίστε πρῶτα νὰ τὴ βρῶ. . .

— Μὰ τὸ θέλεις; μὲ ξαναρώτησε.

— Νὰ τὴ βρῶ; Καὶ ναί καὶ ὅχι. . .

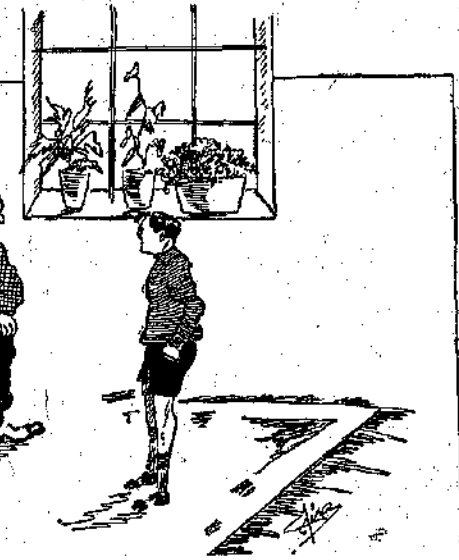
Μήπως δὲν ἔχω οἰκογένεια καὶ τώρα;

— Καλὰ λές. . . Τὴ βρῆς δὲν τὴ βρῆς, νὰ χαθῆς ἐσὺ δὲ φοβάσαι. Ὁ κύρ Πανάγαρς λέει πὼς μὲ τὴ φωνὴ ποὺ ἔχεις, θὰ πᾶς μπροστὰ.

— Ἄ, ὅχι! φώναξα. Ἐγὼ εἶμαι μὲ τὸν κύρ-Πανάγαρς προσωρινὰ. Ἐνα δυὸ χρόνια καί, ἂν δὲ γίνῃ τίποτα, θὰ ξαναγυρίσω στὸ χωριὸ μου καὶ θὰ μά-θω τέχνη.

Ἀλήθεια, αὐτὸς ἦταν τότε ὁ σκοπὸς μου. Δὲν ἤθελα νὰ γίνω τραγουδιστὴς ἢ θεατρινός. Καὶ στὴν ξενιτιά, ὅλο μὲ ξένους. Ἀγαποῦσα τόσο ἐκείνους ποὺ ἀφῆσα στὸ χωριό, ὥστε εὐχόμενον ἀπὸ μέσα μου νὰ μὴ βρεθῆ ποτὲ ἡ οἰ-κογένειά μου, γιὰ νὰ γυρίσω πάλι καὶ νὰ ζήσω κοντὰ τους.

Ἐκτός ἀπὸ τὸν κύρ Ἡλία καὶ τοὺς δικούς του, στὴν Πάτρα εἶχα κάμει κι' ἄλλες γνωριμιές. Ἦταν δυὸ-τρὶα παιδιά τῆς ἡλικίας μου, ποὺ σύχναζαν στὸ θέα-τρό μας· κι' ἐπειδὴ ὁ Πανάγαρς τὰ ἤξερε γιὰ καλὰ παιδιά γνωστών του ἀν-θρώπων, τᾶρνε νὰ μᾶς πλησιάζουν καὶ νὰ μᾶς μιλοῦν. Τὸ ἐν' ἀπ' αὐτὰ, ποὺ τῶλεγαν Κυριάκο—τὰ ὀνόματα τῶν ἄλ-λωνῶν δὲν τὰ θυμάμαι πιά, — μοῦ χά-ρισε μὴ μὲρα ἕνα σουγιαδάκι. Ἦταν

«Μούλας ἂν ἤθελα νὰ μὲ πᾶρη αὐτὸς, ἔνα μὲ κάνη ἔμπορο στὴν Πάτρα. . .» (Σελ. 236, στ. α')

παλίδες κι' από τις λεπίδες του — είχε πολλές και διάφορες. — οι μισές σχεδόν ήταν σπασμένες. Κι' όμως δεν ξέρετε πώς τόν χάρηκα! Και τόν είχα χρόνια!

Ήταν κι' ένας άλλος φίλος του Πανάγαρη, ο κύρ Γεώργης, που με συμπαθούσε πολύ. Ήταν σταφιδέμπορος, — όχι βέβαια απ' τους μεγάλους, γιατί με κανένα μεγάλο δεν είχε φίλιες ο φτωχός ο Πανάγαρης. — κι' ελο μούλεγε αν ήθελα να με πάρη αυτός, να με κάνει έμπορο στην Πάτρα, να κερδίζω «παρα με ούρα!»

Γελούσα κι' ούτε ναί τουλεγα, ούτε όχι. Πώς μπορούσα ν' αφήσω τώρα τόν

καζόμεστε να τρώμε από τα έτοιμα. Μα είναι, που έπαιρνα τότε όλα τα λόγια τοίς με τρητοίς, — αφού δεν μπορούσα ακόμα να καταλάβω τότε οι μεγάλοι άστειεύονταν και τότε μιλούσαν σοδάρά! — ανησύχησα στ' αλήθεια. Κι' ενώ μάρσε στην Πάτρα κι' ήμουν τόσο ευχαριστημένος, δεν έβλεπα την ώρα να φύγουμε, να γλυτώσουμε! . . .

— Μα πού θα πάμε; τόλμησα να ρωτήσω το βράδυ στο τραπέζι.

— Έγνοια σου, μου αποκρίθηκε ο Πανάγαρης, και κάπου θα πάμε. Ο κόσμος είναι μεγάλος. Μη νομίζεις όμως πως έπου πηγαίνουμε, θα βρούμε κι' έναν κύρ-Ήλια να μάς περιμένει!

— Ο, αυτό τόξερα. Ήταν εύκολο να βρούμε παντού μια τόσο καλή οικογένεια, να καθόμαστε στο σπίτι της, να τρώμε στο μαγερικό της και να έχουμε συντροφιά το κοριτσάκι της; Την καιμένη την Άγλατσία! Με πόση λύπη θα την αποχωριζόμαστε, όχι μόνο η Νίνα, μα κι' ο Φάνης κι' εγώ, που την αγαπούσαμε και μάς αγαπούσε το ίδιο.

— Αλλά ήταν ανάγκη από ένα παιδί; Θα περάσης καλά. Θα κάνης καμιά δουλίτσα και θα φιλές τα ζώα.

— Έρχομαι! άπάντησε πρόθυμα ο Μήτσιος.

— Ο παπός τοδωκε μια φέτα ψωμί, λειτουργία φιλοκριαρισμένη. Την έφαγε με λαμπαρνία, του φάνηκε σωστό γλύκισμα, δεν είχε φάει άλλη φορά τόσο γλυκό ψωμί! Έτσι αναστυλώθηκε η καρδούλα του.

— Ο παπός, με την πρώτη, τόν πήρε με καλό μάτι το Μήτσιο κι' άμέσως τούδωσε κι' εργασία.

— Τόν έβαλε καθάλλα στ' άλογο, αφού φόρτωσε τα ζυγάλετρα, και τού είπε: — Πάρε τη βουκέντρα στο χέρι σου και πήγαινε στο σπίτι. Τ' άλογο ξέρει το δρόμο, θα σε πάη ελόγισα. Έκει θα βρής την παπαδιά και πές της να έτοιμάση τίποτε για φαί. Έγώ θα πάω στην εκκλησιά για έσπερινό, και θάρθω ύστερα να φάμε.

— Πήρε τη διαταγή ο Μήτσιος και ξεκίνησε καθάλλα και θριαμβευτικά, με τη βουκέντρα στο χέρι, κουνώντας τα πόδια του και σαλατώντας τη γελάδα με το μουσαράκι της που πήγαινε

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΑΡΙΟΥ

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΑΝΤΑΡΤΗΣ

Λίθον επί λίθον δέν άφινε ο Μήτσιος της Μακρογιάνναινας στη γειτονιά. Ολημερίς παράπονα γι' αυτό το «σκαθάρι», όπως τ'όλεγαν οι γειτόνισσες. Ήυλο γερδ ή Μακρογιάνναινα, δεν τού χάριζε τίποτα. Μα ο Μήτσιος πάντα ο ίδιος: . . .

Μια μέρα πού κάποιος χορδός μεγάλος τόν περίμενε πάλι, για κάποια μεγάλη ζημιά που έκανε, σκέφτηκε να το σκάση, να πάρη τα μάτια του, να φύγη απ' το χωριό κι' έπου τόν βγάλη ή στρατά.

Περπατούσε ο Μήτσιος ελη τη μέρα. Ο δρόμος που πήρε τόν έφερα στο Πλατάνι ένα καλούτσικο χωριό. Νηστικός και διψασμένος τόσες ώρες, τα μάτια του άρχισαν να θαμπώνουν, τ' αυτιά του να βουίζουν και τα πόδια του να κόβονται από την πείνα, μα και από την κόυραση. Κατά το πείσιμο του ήλιου και στο μπάσιμο του χωριού, ο Παπαλεωνίδας έκανε χωράφι με το άλογο του και με τη γελάδα του. Κείνη την ώρα έσωσε τη δουλειά του κι' έτοιμαζόταν να λύση το άλέτρι του. Είδη τότε το Μήτσιο να περπατάη άργά-άργά σαν τσακισμένος που ήταν, και τού φώναζε:

— Ποιός είσαι; παιδί μου;

— Έδώ στο χωριό.

— Τι να κάνης;

— Ο, τι δουλειά βρω.

— Πούθε είσαι;

— Από την Πετίτσα.

— Και δεν έρχεσαι σε μένα, που έχω ανάγκη από ένα παιδί; Θα περάσης καλά. Θα κάνης καμιά δουλίτσα και θα φιλές τα ζώα.

— Έρχομαι! άπάντησε πρόθυμα ο Μήτσιος.

— Ο παπός τοδωκε μια φέτα ψωμί, λειτουργία φιλοκριαρισμένη. Την έφαγε με λαμπαρνία, του φάνηκε σωστό γλύκισμα, δεν είχε φάει άλλη φορά τόσο γλυκό ψωμί! Έτσι αναστυλώθηκε η καρδούλα του.

— Ο παπός, με την πρώτη, τόν πήρε με καλό μάτι το Μήτσιο κι' άμέσως τούδωσε κι' εργασία.

— Τόν έβαλε καθάλλα στ' άλογο, αφού φόρτωσε τα ζυγάλετρα, και τού είπε: — Πάρε τη βουκέντρα στο χέρι σου και πήγαινε στο σπίτι. Τ' άλογο ξέρει το δρόμο, θα σε πάη ελόγισα. Έκει θα βρής την παπαδιά και πές της να έτοιμάση τίποτε για φαί. Έγώ θα πάω στην εκκλησιά για έσπερινό, και θάρθω ύστερα να φάμε.

— Πήρε τη διαταγή ο Μήτσιος και ξεκίνησε καθάλλα και θριαμβευτικά, με τη βουκέντρα στο χέρι, κουνώντας τα πόδια του και σαλατώντας τη γελάδα με το μουσαράκι της που πήγαινε

μπροστά, ενώ από πίσω ακολουθούσε το πουλάρι της φοράδας, που κάθε τόσο έλο και χλιμντρούσε στο δρόμο και γύριζε να βλέπη το μικρό της.

— Ο Μήτσιος, περνώντας τώρα το χωριό, φαινόταν ευχαριστημένος. Σαν να τού άρεζε το χωριουδάκι αυτό. Από την Πετίτσα ήταν πολύ καλύτερο. Καθάλλα κιόλα πήγαινε, ψωμί πεντάγλυκο βρήκε, το κορμί του θα ήσυχάζε από τις χερουκίες της Μακρογιάνναινας. . . τι άλλο ήθελε;

Σε μια στιγμή έφτασε σε μιαν αυλή μαντρωμένη και σ' ένα σπίτι περιποιημένο. Κατάλαβε πως ήταν το σπίτι του παπα.

— Η παπαδιά όμως έλειπε στη γειτονισσα τη Βρανού.

— Ο Μήτσιος ξαπείζεφε και φώναζε: — Κυρά παπαδιά! Κυρά παπαδιά! Άμέσως τότε ξεπευταίτα ή Γαλάνω, ή σκύλλα του παπα, που είχε γέννησει στα ποστιασμένα κλήματα, και χυμίζει πάνω του.

— Ο Μήτσιος, με τη βουκέντρα στο χέρι, κάνει να φυλαχτή από τη Γαλάνω, μα ή βουκέντρα, μακρυά όπως ήταν, αντί να πετύχη τη Γαλάνω, πέτυχε το πόδι του μουσαριού και τού τούκφε πέρα πέρα.

— Κείνη τη στιγμή, ακούγοντας τα γαυγίσματα της Γαλάνως, έφτασε τρεχάτη ή παπαδιά.

— Έδωξε τη σκύλλα, είδη το μουσαράκι σακατεμένο, και λέει του Μήτσιου: — Βρέ παιδί μου, τί έκαμες; ποιός είσαι σύ; τί να ποθης τώρα του παπα;

— Ο Μήτσιος μισοκλαίει και δικαιολογείται πως δεν ήθελε. . . πως είναι από την Πετίτσα και πως τόν πήρε ο παπός για κοπέλι. . .

— Πήγαινε άπάνω στη γωνιά, τού λέει ή παπαδιά, να πυρωθής, κι' εγώ συγουρίζω τα πράματα.

— Ανέθηκε πάνω στο σπίτι ή φωτιά ήταν αναμμένη στη γωνιά, κι' ο καλός σου ξαπλώθηκε φαρδός πλατός στο παραγώνι, να ξεκουραστή και να πυρωθή.

— Η πρώτη του δουλειά ήταν να ξυπολυθή. Τα τσαρουχάκια του ήσαν λασπωμένα και βρεμένα. Έλυσε τα λουριά και ένα-ένα, μόλις το ξεκολλούσε από το πόδι του, το πετούσε κάτω κατά το μισοχώρισμα. Σε κάθε πέταμα άκουγε και ένα πλίτς! Δεν έδωκε όμως προσοχή. Είπε με το νου του πως έτσι θα κάνουν τα τσαρούχια τα βρεμένα. Άλλως τε δε φώταγε και πολύ μονάχα από τη φωτιά έβλεπε, γιατί το φώς δεν ήταν ακόμα αναμμένο.

— Η παπαδιά, αφού συγύρισε καλά-καλά τα πράματα στο κατόγι, ανέθηκε άπάνω για να έτοιμάση το φαγητό. Είχε φτιάσει μια όραία πητα, για να περιποιηθή τόν παπα της, που θάρχόταν

κουρασμένος απ' το χωράφι. Άναψε το φώς και πήγε να ιδή κατά το μισοχώρισμα, αν κρύωσε ή πητα που την είχε βάσει πάνω σ' ένα σκαμνάκι.

— Κοιτάζει καλά, και τί βλέπει; Τα δυο τσαρουχάκια του Μήτσιου με τα λουριά τους, μέσα στο ταψί της πητας!

— Συμφορά μου! φωνάζει ή παπαδιά μπρά («στρίγγλιο» θάλεγε, μα στα μάτησε το στόμα της) παιδί μου, τί έκαμες; Πέταξες τα τσαρούχια σου μέσα στην πητα; Και τώρα τί θα φάη ο παπός μου;

— Ο Μήτσιος έμεινε κόκκαλο!

— Η παπαδιά πήρε την πητα και την έκρυψε στο κάτω μέρος του άρμαριού. Σε λίγη ώρα, να σου και ο παπός μπαίνει, φυσώντας από την κόυραση.

— Παπαδιά, λέει, έχεις τίποτε για φαί; άπόψε έχουμε και μουσαφίρη. . . το Μήτσιο. Τόν πήρα για να μάς κάνη τις δουλίτσες. Φαίνεται πολύ καλό παιδάκι. . .

— Παπά μου, ξέρεις πως ή γειτόνισσά μας ή Βρανού γέννησε, και ήμουνά ελο τ' άπόγεμα στο σπίτι της; δεν πρόφτασα να φτιάσω τίποτε πετάξου πάρε από το μαγαζ' ο, τι βρής, να περάσουμε άπόψε όπως-όπως.

— Έτσι κι' έγινε. Ο παπός φώνισε λίγες σαρδέλες, λίγο τυρί, και κάθησαν στο παραγώνι. Έβαλαν το σοφρά και άρχισαν το φαγητό. Στο φαγητό άπάνω, ή παπαδιά έφερε με τρόπο πως τσακίστηκε το ποδάρι του μουσαριού με τη βουκέντρα από το Μήτσιο, και με λίγα λόγια τόν δικαιολόγησε πως τού ρίχτηκε «ή βρωμόσκυλλα ή Γαλάνω και πήγε να το ξεσχίση το παιδί, να πάθωμε το χειρότερο. . .»

— Ο παπός θύμωσε, λυπήθηκε, έπιασε τα γένηα του με ελη τη χούφτα του δυο-τρεις φορές. . . αλλά τί να κάνη; έφταιγε κι' αυτός που δε θυμήθηκε τη Γαλάνω. Από την άλλη μεριά έβλεπε πως κι' ή παπαδιά μιλούσε με συμπάθεια για το Μήτσιο. Νεοφερμένος πάλι ο Μήτσιος. . . τί ήξερε;

— Σε λίγο ο παπός θέλησε να φτιάση σαλάτα.

— Φέρε μου ένα πιάτο, λέει της παπαδιάς, να φτιάσω λίγη σαλάτα.

— Η παπαδιά λέει στο Μήτσιο: — Γύρισε πίσω σου, Μήτσιο, και πάρε ένα πιάνο από την πιατοθήκη.

— Ο Μήτσιος, ξεθαρεμένος λιγάκι αφού είδη πως τού σκεπάστηκαν οι πρώτες άτυχίες, γερισε πίσω του, πιάστηκε από την πιατοθήκη για να σηκωθ ή να πάρη το πιάτο, και μπράμ! . . .

— Από το τράνημα ή πιατοθήκη ξεκόλλησε, έπεσε άπάνω στο Μήτσιο, και τα πιάτα ελα σούψαλα!

— Τρέχει ο παπός κι' ή παπαδιά, σηκώσαν την πιατοθήκη και τρούμαξαν να ξεθάψουν από τα σπασμένα το Μήτσιο, που

άπ' το φόβο του σχεδόν είχε λιποθυμήσει. — Πάει, είπε μέσα του, άπόψε δε γλυτώνω με τις ζημιές ποδκαμα!

— Ο παπός κι' ή παπαδιά κοιτάχτηκαν σαν να έλεγαν: «τί γρουσουζίκιο είναι αυτό το παιδί;» Άμ' και που νάξερε ο παπός πως και τα τσαρούχια του έκαμαν μπάνιο στο ταψί με την πητα! . . . (Ακολουθεί)

ΒΑΣ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΙΑ ΛΕΞΗ

Μια μέρα, ο βασιλιάς της Ιταλίας Βίκτορας Εμμανουήλ, — ο κάππος του σημερινού, «ο γαλαντόμος βασιλιάς», καθώς τόν έλεγαν. — γύριζε καλοδιάθετος στο παλάτι του από περίπατο. Μόλις σταμάτησε το βασιλικό άμάξι, ένας άνθρωπος του λαού πλησίασε εδσέβαστα τη θυρίδα, με το καπέλλο στο χέρι.

— Μεγαλειότατε, είπε, μια λέξη. . .

— Μια λέξη, μάλιστα, σου επιτρέπω, αποκρίθηκε ο βασιλιάς. Άλλά ούτε μισή παραπάνω. Λέγε, τί θέλεις;

— Ο άνθρωπος τάχασε. Ήταν δυοτά να πη με μια λέξη τί ήθελε. . . Κι' όμως τη βρήκε. Και τείνοντας στο βασιλιά ένα χαρτί, τού είπε μόνο: — Υπογράφατε!

— Ο βασιλιάς χαμογέλασε. Κι' αφού έρριξε μια ματιά στο χαρτί έκείνο, έβγαλε το μολύβι του και το όπγραψε.

— Ήταν μια αίτηση για βοήθημα. Και φυσικά, με την όπογραφή του βασιλιά, ο άνθρωπος έκείνος το πήρε άμέσως.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

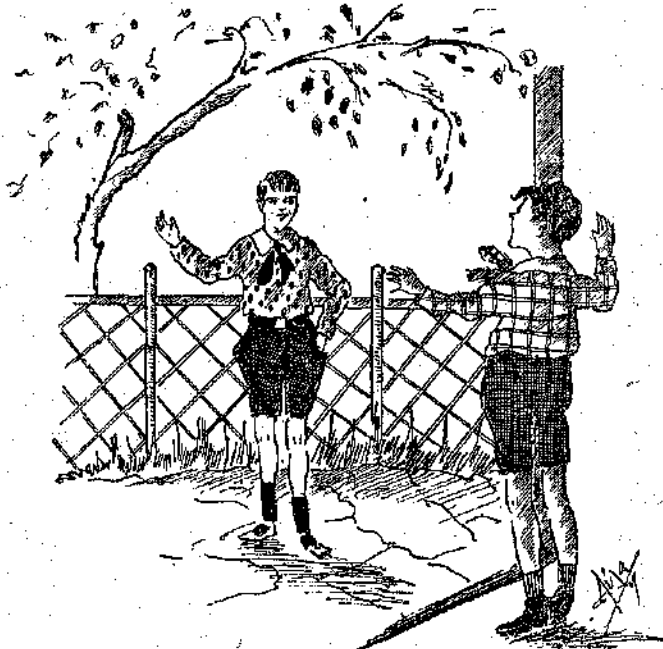
Το πιατάκι όρνα.

Βάζετε τους φίλους σας να καθήσουν γύρω-γύρω στη σάλα.

— Έσείς μόνο στέκεσθε στη μέση, κρατώντας ένα δισκάκι ή ταψάκι μεταλλίνο ή και στρογγυλό σκεπάσιμα ενός κουτιού, (άπαγορεύεται για ενοήτους λόγους ή πορσελάνη). Στριφογυρίζετε λοιπόν γρήγορα το ταψάκι στο πάτωμα και σε λίγο φωνάζετε τ' όνομα ενός παίκτη.

— Αυτός πρέπει τότε να όρμηση και να πιάση το ταψάκι πριν τελειώση το στριφογύρισμα. Άν το καταφέρη, θα το γυρίση αυτός την άλλη φορά άν όμως πιάση το ταψάκι πριν προφτάση να το πιάση, βγαίνει έξω απ' το παιχνίδι. Έκείνος που θα μείνη τελευταίος κερδίζει.

ΠΙΚΜΑΝ

«Θα ταξιδεύαμε και με βαπόρι; Πέταξα απ' τη χαρά μου!» (Σελ. 236, στ. β')

Πανάγαρη; Και τί θα πρωτογινόμουν εγώ; Μαραγκός, τραγουδιστής ή σταφιδάς; . . . Μια μέρα όμως που κάτι άκουσε, ο Πανάγαρης γύρισε και μούπε σα θυμωμένος:

— Μήν τόν άκοις, κουτέ! Ο κύρ Γεώργης σου άστειεύεται για έμπορος δεν είσαι σύ!

Μπά! και πού τόξερε αυτό ο Πανάγαρης; «Η τόλεγ' έτσι, επειδή φοβήθηκε μήν τού φώγω!»

— Την κωμωδία που σάς είπα, την πρωτοπαίξαμε την Κυριακή του Θωμά. Κάναμε παράσταση και τη Δευτέρα και την Τρίτη με άρκετόν κόσμο. Την Τετάρτη όμως δεν ήρθαν ούτε δέκα άνθρωποι. Κι' ο Πανάγαρης είπε πως ή δουλειά είχε ξεθυμάνει, και πως έπρεπε να φύγουμε από την Πάτρα, αν δε θέλαμε να πεθάνουμε της πείνας.

— Τέτοιος φόβος, δεν ήταν βέβαια. Ο Πανάγαρης ήθελε να πη μόνο πως δε θα βγάλουμε τα έξοδά μας και θ' άναγ-

που τού άρέσει, έπου αγαπά; . . . Όπως έφυγα από το χωριό μου, έτσι θάφηνγα τώρα κι' από την Πάτρα.

— Την άλλη μέρα έμαθα πως είμαστε για τη Ζάκυθο. Ο Πανάγαρης, που έλεγε πρώτα να κάμε στον Πόργο, άλλαξε γνώμη την τελευταία στιγμή, — δεν ξέρω για ποιό λόγο, — κι' αποφάσισε να περάσουμε στ' άντικρινό νησί.

— Και με τί θα πάμε; ρώτησα το Φάνη.

— Πάλι με το σιδηρόδρομο. . .

— Στάθηκα να το συλλογιστώ, σαστισμένος, και φθόβρισα:

— Αλήθεια; . . .

— Ούφ, καιμένη και σύ! φώναξε ο Φάνης. Μα πάνε στα νησιά με το σιδηρόδρομο;

— Λοιπόν;

— Με το βαπόρι!

— Τι; θα ταξιδεύαμε τώρα και με βαπόρι; Πέταξα απ' τη χαρά μου!

(Ακολουθεί)

Πήρε τη διαταγή ο Μήτσιος και ξεκίνησε καθάλλα και θριαμβευτικά, με τη βουκέντρα στο χέρι, κουνώντας τα πόδια του και σαλατώντας τη γελάδα με το μουσαράκι της που πήγαινε

μπροστά, ενώ από πίσω ακολουθούσε το πουλάρι της φοράδας, που κάθε τόσο έλο και χλιμντρούσε στο δρόμο και γύριζε να βλέπη το μικρό της.

— Ο Μήτσιος, περνώντας τώρα το χωριό, φαινόταν ευχαριστημένος. Σαν να τού άρεζε το χωριουδάκι αυτό. Από την Πετίτσα ήταν πολύ καλύτερο. Καθάλλα κιόλα πήγαινε, ψωμί πεντάγλυκο βρήκε, το κορμί του θα ήσυχάζε από τις χερουκίες της Μακρογιάνναινας. . . τι άλλο ήθελε;

Σε μια στιγμή έφτασε σε μιαν αυλή μαντρωμένη και σ' ένα σπίτι περιποιημένο. Κατάλαβε πως ήταν το σπίτι του παπα.

— Η παπαδιά όμως έλειπε στη γειτονισσα τη Βρανού.

— Ο Μήτσιος ξαπείζεφε και φώναζε: — Κυρά παπαδιά! Κυρά παπαδιά! Άμέσως τότε ξεπευταίτα ή Γαλάνω, ή σκύλλα του παπα, που είχε γέννησει στα ποστιασμένα κλήματα, και χυμίζει πάνω του.

— Ο Μήτσιος, με τη βουκέντρα στο χέρι, κάνει να φυλαχτή από τη Γαλάνω, μα ή βουκέντρα, μακρυά όπως ήταν, αντί να πετύχη τη Γαλάνω, πέτυχε το πόδι του μουσαριού και τού τούκφε πέρα πέρα.

— Κείνη τη στιγμή, ακούγοντας τα γαυγίσματα της Γαλάνως, έφτασε τρεχάτη ή παπαδιά.

— Έδωξε τη σκύλλα, είδη το μουσαράκι σακατεμένο, και λέει του Μήτσιου: — Βρέ παιδί μου, τί έκαμες; ποιός είσαι σύ; τί να ποθης τώρα του παπα;

— Ο Μήτσιος μισοκλαίει και δικαιολογείται πως δεν ήθελε. . . πως είναι από την Πετίτσα και πως τόν πήρε ο παπός για κοπέλι. . .

— Πήγαινε άπάνω στη γωνιά, τού λέει ή παπαδιά, να πυρωθής, κι' εγώ συγουρίζω τα πράματα.

— Ανέθηκε πάνω στο σπίτι ή φωτιά ήταν αναμμένη στη γωνιά, κι' ο καλός σου ξαπλώθηκε φαρδός πλατός στο παραγώνι, να ξεκουραστή και να πυρωθή.

— Η πρώτη του δουλειά ήταν να ξυπολυθή. Τα τσαρουχάκια του ήσαν λασπωμένα και βρεμένα. Έλυσε τα λουριά και ένα-ένα, μόλις το ξεκολλούσε από το πόδι του, το πετούσε κάτω κατά το μισοχώρισμα. Σε κάθε πέταμα άκουγε και ένα πλίτς! Δεν έδωκε όμως προσοχή. Είπε με το νου του πως έτσι θα κάνουν τα τσαρούχια τα βρεμένα. Άλλως τε δε φώταγε και πολύ μονάχα από τη φωτιά έβλεπε, γιατί το φώς δεν ήταν ακόμα αναμμένο.

— Η παπαδιά, αφού συγύρισε καλά-καλά τα πράματα στο κατόγι, ανέθηκε άπάνω για να έτοιμάση το φαγητό. Είχε φτιάσει μια όραία πητα, για να περιποιηθ ή τόν παπα της, που θάρχόταν

κουρασμένος απ' το χωράφι. Άναψε το φώς και πήγε να ιδή κατά το μισοχώρισμα, αν κρύωσε ή πητα που την είχε βάσει πάνω σ' ένα σκαμνάκι.

— Κοιτάζει καλά, και τί βλέπει; Τα δυο τσαρουχάκια του Μήτσιου με τα λουριά τους, μέσα στο ταψί της πητας!

— Συμφορά μου! φωνάζει ή παπαδιά μπρά («στρίγγλιο» θάλεγε, μα στα μάτησε το στόμα της) παιδί μου, τί έκαμες; Πέταξες τα τσαρούχια σου μέσα στην πητα; Και τώρα τί θα φάη ο παπός μου;

— Ο Μήτσιος έμεινε κόκκαλο!

— Η παπαδιά πήρε την πητα και την έκρυψε στο κάτω μέρος του άρμαριού. Σε λίγη ώρα, να σου και ο παπός μπαίνει, φυσώντας από την κόυραση.

— Παπαδιά, λέει, έχεις τίποτε για φαί; άπόψε έχουμε και μουσαφίρη. . . το Μήτσιο. Τόν πήρα για να μάς κάνη τις δουλίτσες. Φαίνεται πολύ καλό παιδάκι. . .

— Παπά μου, ξέρεις πως ή γειτόνισσά μας ή Βρανού γέννησε, και ήμουνά ελο τ' άπόγεμα στο σπίτι της; δεν πρόφτασα να φτιάσω τίποτε πετάξου πάρε από το μαγαζ' ο, τι βρής, να περάσουμε άπόψε όπως-όπως.

— Έτσι κι' έγινε. Ο παπός φώνισε λίγες σαρδέλες, λίγο τυρί, και κάθησαν στο παραγώνι. Έβαλαν το σοφρά και άρχισαν το φαγητό. Στο φαγητό άπάνω, ή παπαδιά έφερε με τρόπο πως τσακίστηκε το ποδάρι του μουσαριού με τη βουκέντρα από το Μήτσιο, και με λίγα λόγια τόν δικαιολόγησε πως τού ρίχτηκε «ή βρωμόσκυλλα ή Γαλάνω και πήγε να το ξεσχίση το παιδί, να πάθωμε το χειρότερο. . .»

— Ο παπός θύμωσε, λυπήθηκε, έπιασε τα γένηα του με ελη τη χούφτα του δυο-τρεις φορές. . . αλλά τί να κάνη; έφταιγε κι' αυτός που δε θυμήθηκε τη Γαλάνω. Από την άλλη μεριά έβλεπε πως κι' ή παπαδιά μιλούσε με συμπάθεια για το Μήτσιο. Νεοφερμένος πάλι ο Μήτσιος. . . τί ήξερε;

— Σε λίγο ο παπός θέλησε να φτιάση σαλάτα.

— Φέρε μου ένα πιάτο, λέει της παπαδιάς, να φτιάσω λίγη σαλάτα.

— Η παπαδιά λέει στο Μήτσιο: — Γύρισε πίσω σου, Μήτσιο, και πάρε ένα πιάνο από την πιατοθήκη.

— Ο Μήτσιος, ξεθαρεμένος λιγάκι αφού είδη πως τού σκεπάστηκαν οι πρώτες άτυχίες, γερισε πίσω του, πιάστηκε από την πιατοθήκη για να σηκωθ ή να πάρη το πιάτο, και μπράμ! . . .

— Από το τράνημα ή πιατοθήκη ξεκόλλησε, έπεσε άπάνω στο Μήτσιο, και τα πιάτα ελα σούψαλα!

— Τρέχει ο παπός κι' ή παπαδιά, σηκώσαν την πιατοθήκη και τρούμαξαν να ξεθάψουν από τα σπασμένα το Μήτσιο, που

άπ' το φόβο του σχεδόν είχε λιποθυμήσει. — Πάει, είπε μέσα του, άπόψε δε γλυτώνω με τις ζημιές ποδκαμα!

— Ο παπός κι' ή παπαδιά κοιτάχτηκαν σαν να έλεγαν: «τί γρουσουζίκιο είναι αυτό το παιδί;» Άμ' και που νάξερε ο παπός πως και τα τσαρούχια του έκαμαν μπάνιο στο ταψί με την πητα! . . . (Ακολουθεί)

ΒΑΣ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΙΑ ΛΕΞΗ

Μια μέρα, ο βασιλιάς της Ιταλίας Βίκτορας Εμμανουήλ, — ο κάππος του σημερινού, «ο γαλαντόμος βασιλιάς», καθώς τόν έλεγαν. — γύριζε καλοδιάθετος στο παλάτι του από περίπατο. Μόλις σταμάτησε το βασιλικό άμάξι, ένας άνθρωπος του λαού πλησίασε εδσέβαστα τη θυρίδα, με το καπέλλο στο χέρι.

— Μεγαλειότατε, είπε, μια λέξη. . .

— Μια λέξη, μάλιστα, σου επιτρέπω, αποκρίθηκε ο βασιλιάς. Άλλά ούτε μισή παραπάνω. Λέγε, τί θέλεις;

— Ο άνθρωπος τάχασε. Ήταν δυοτά να πη με μια λέξη τί ήθελε. . . Κι' όμως τη βρήκε. Και τείνοντας στο βασιλιά ένα χαρτί, τού είπε μόνο: — Υπογράφατε!

— Ο βασιλιάς χαμογέλασε. Κι' αφού έρριξε μια ματιά στο χαρτί έκείνο, έβγαλε το μολύβι του και το όπγραψε.

— Ήταν μια αίτηση για βοήθημα. Και φυσικά, με την όπογραφή του βασιλιά, ο άνθρωπος έκείνος το πήρε άμέσως.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Το πιατάκι όρνα.

Βάζετε τους φίλους σας να καθήσουν γύρω-γύρω στη σάλα.

— Έσείς μόνο στέκεσθε στη μέση, κρατώντας ένα δισκάκι ή ταψάκι μεταλλίνο ή και στρογγυλό σκεπάσιμα ενός κουτιού, (άπαγορεύεται για ενοήτους λόγους ή πορσελάνη). Στριφογυρίζετε λοιπόν γρήγορα το ταψάκι στο πάτωμα και σε λίγο φωνάζετε τ' όνομα ενός παίκτη.

— Αυτός πρέπει τότε να όρμηση και να πιάση το ταψάκι πριν τελειώση το στριφογύρισμα. Άν το καταφέρη, θα το γυρίση αυτός την άλλη φορά άν όμως πιάση το ταψάκι πριν προφτάση να το πιάση, βγαίνει έξω απ' το παιχνίδι. Έκείνος που θα μείνη τελευταίος κερδίζει.

ΠΙΚΜΑΝ

ΣΧΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Ω πλάνα, μαγύτρα φαντασία, Τού κάθε όνειρου μας γεννήτρα, Της κάθε μας ρόδινης ελπίδας, Για μιά μελλούμενη ετύχια!

Αν είσαι στην άπειρη τή νύκτα, Για μιά στιγμή, γλυκειά παρηγορήτρα, Μ' άκονη, έσύ, της κάνεις πιο μικρή, Στόν ξύπνο, την πραγματικότητα!

Πιτάει άπάνω σκά φτερά σου "Ησέκης μας ή δόλια, μεθυσμένη, Σε κόσμους γελούμενους αιδε- ρίους" Τό πόν έκει άκούει στη λαλιά σου...

Ω, πόσο ξανοίγονται μπροστά [μας Της ζωής οι δρόμοι άνθισμένοι! Και ω, πόσο ξενιοιστο τό μέλλον Έσύ τό δείχνεις στά όνειρά μας!

Μά ή πραγματικότητα πάντα στέ- [κει 'Αμείλιχτη μπροστά σου και [σκληρή, Και κάθε γέννημά σου, ω φαν- [τασία, Τό άφαντίζει μ' άγριο πέλεμα, Πού στά μαυριδερά και τάρσαρ- [κά της Τά χέρια της παγτωμένα κρατεί: Τόν πόνο, — κι' όλοένα βασανίζει Με χαρά, τάρμοιρα τό θύματά της.

Κι' όμως, άκούραστη σύ άρχινάς Με καινούριες νά μάς βαρνα- [λίζεις Μυστικές χρυσόφτερες ελπίδες... Πότε θά πάψης νά μάς τυραννάς; Ω πλάνα, μαγύτρα φαντασία, Τό μίσος μας πιότερο άξίζεις Γιατί μάς άπατάς και δέν μάς [λέεις: «Στη γή, δέν υπάρχει τόση εύ- [τυχία!»

Μικρομυγαλή

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΟΗ

— Τελείωσε, παιδί μου; — "Α μπά, έχω άκόμη τόση φωνική νά μελετήσω και νά γρά- φω ένα σωρό άσκήσεις 'Αλγεβράς!" — Νυστάζω τρομαρά και κάω νά κοιμηθώ. Φρόντισε νά τελει- ώσης γλήγορα. Καληνύχτα σου! — Καληνύχτα, μαμιά μου.

Μέ φίλησε στό μέτωπό κι' έ- φυγε. Ήταν νύκτα. Με τή μαμιά καθισμένη ός τώρα πλάι μου, έγώ μελετούσα ταύριανά μαθη- ματα και κείνη κεντούσα. Πά- νω στό μικροσκοπικό γραφειάκι μου είναι άραδιασμένα βιβλία, τετράδια, μολύβια, χαρτιά. Και σκυμμένη στη Φυσική, μελετά.

"Ο νόμος του 'Αρχιμήδη... λέ- γει ότι: πόν σάμα έμβαπτίζό- μενον εις τό ύδωρ... και..."

Και έξω βρέχει, βρέχει αδιά-

κοπα, λυπητερά, άλύπητα... "Η μικρούλα ήλεκτρική λάμπα του γραφείου μου φωτίζει με τό πρασινοπό της φώς τό βιβλίο, και τό γράμματά άπ' τή νύστα μου φαίνονται σά μαύρα σκου- ληκάκια μέσα σέ πράσινο νε- ρό. Πάνω στό κάτασπρο ταβάνι σχηματίζεται ένας σκοτεινός κύ- κλος" είναι ή σκιά του άμκαλού.

"Όλοι κοιμούνται. Τό μεγάλο ρολόι του τοίχου κινάει ρυθμι- κά σά νά κανονίζει αυτό τό ρυθ- μικό τίκ-τάκ της προχής στις ά- σπρες μουσκεμένες πλάκες της αούλης. Στρέφω σ' αυτό τό βλέμ- ματά μου. Δώδεκα παρά είκοσι! Θέ μου! τί άργά, κι' έχω τόσα άκόμη νά μελετήσω! "Αχ, τί τού κόστους αυτού του χριστιανού νά μάς βάλει δυό-τρια φύλλα Φυσική λιγότερα; Περνάει άρ- κητή ώρα, έπί τέλους τελείωσα.

Τώρα; Φυσιολογία. Παραστά- σεις καλείται ή μετά τους άριθ- μους παραμένοντα... "Μικρο!" Τι είναι; βρονταίει! "Ας ήμου- να στό κρεββάτι μου!" Ένα λεπτό νά γράψω "Αλγεβρα και τελειώνω. Γράφω, γράφω. Τά χ και τό ψ πετούν σά διαβολάκια πάνω στό χαρτί, φεύγοντας γλή- γωρα άπ' τή μύτη του μολυβιού μου. Και βρέχει, βρέχει... Δόξα σοι ό Θεός, τελείωσα. Τώρα νά τακτοποιήσω και τή σάκκα μου για νάμαι έτοιμη τό πρωί. Λο- πόν, 8 ώς 9 'Ελληνικά βόξω τό Δημοσθένη και τό γέρο-Όμηρο. 9 ώς 11 Φυσική μπάνει ή χοντρο- δερμένη Φυσικάρα. 10 ώς 11 'Αλγε- βρα και τό τετράδι της. Πού- ντο; Μη χειρότερα! Καλέ, τώρα δέν τό είχα κι' έγραφα; Στο συρτάκι; όχι" στό χαρτοφυλά- κιο; ούτε σημάχο βιαστικά χαρ- τιά, βιβλία, τίποτε. "Ελα, Χρι- στέ και Παναγιά! "Α, νά τό, δό- ξα σοι ό Θεός! Έίχε χυθεί κά- τό άπό ένα βιβλίο και... ή νύ- στα, ξέρεις... "Α, έχουμα και συνθέσεις αύριο! Μελάκι; Δέν έχει τό καλαμάρι. "Άλλος μπε- λάς! Πούναί τώρα τό μεγάλο μπουκάκι; "Α, κεί-ψηλά, σ' ένα ράφι της κουζίνας, θυμήθηκα. Τρέχω, άρπάζω μιά καρδέλα, ά- νεβαίνω, τό κατεβάζω, έν τάξει! "Α, λερώθηκα! πρέπει νά πλυ- θώ. "Άλλος μπελάς! Νομίζω ό- τι τελείωσα. "Έχω μιά νύστα!

Κεντούλώ. Σβώνω τά φώτα και διευθύνομαι στην κάμαρά μου. Νά με, έτοιμη με τό νυκτιόκι! Μπλόουμ! πέφτω. Τώρα βρισκό- μαι κάτω άπ' τες μαλακές και ζεστές κουβερτούλες. Τι όφρατό έακλαταριό! Τέντωσε τό πόδια σου, 'Ελά μου, δια είναι τα- κτοποιημένα, μαθηματα, γραφί- ματα, σάκκα! Και άποκοιμήμαι με τήν έντύπωση άκόμη της "Αλ- γεβράς, ψιθυρίζοντας:

— Χ σόν φ=δχι, όχι με τό τε- τραγώνω του πρώτου, σόν τω τετραγώνω του δευτέρου...

Και έξω βρέχει, βρέχει...

Μοίρες που μοιραίνουν τό νεο- γέννητο πάνω άπό τήν κούνια του, κι' αυτό κανείς ποτέ δέν ξέρει και τήν τήχη του. Κι' όμως έγώ φαντάζομαι τί θά έγινε τήν τρομερή νύχτα ποδ στάθηκαν οι κόρες του Πεπρωμένου πάνω ά- πό τήν κούνια μου.

Βιαστικά σήκωσε ή Κλωθώ τό σκέπασμα, και δυό μάτια αινιγ- ματικά, τά μάτια της Λάχσης, έσκουλα και με είδαν.

Τό σκέπασμα έπεσε και πάλι λαφριά πάνω μου, και οι δυό μοίρες τραβήχτηκαν πιο πέρα με άνατριχίλα, έτοιμες νάκούσουν τους φροφούς της Λάχσης λα- χνούς.

Κι' αυτή τους έφώναξε...

Πρώτη ξεκίνησε άργά ή Κλω- θώ. Πήγαινε νά στρίψει τό ά- δράχτι της. "Υστερα ή Λάχση, άδιάφορη γι' αυτό που έκαμε, και τελευταία ή "Ατροπος με τό νήμα στά χέρια.

Και στρίβει, στρίβει ή Κλωθώ τό νήμα, και προχωρεί τό πε- ρωμένο μου, κι' ή Λάχση πα- ρακολουθεί, άδιάφορη πάντα, ένώ ή "Ατροπος, άγριεμένη, πε- ριμένει μ' άνυπομονησία, έτοιμη νά κόψη τό νήμα της ζωής μου...

Πικρή Σκλαβιά

ΌΤΑΝ Η ΣΥΝΗΛΙΣΗ ΒΑΡΥΝΕΙ

Μεσάνυχτα. Ντρίνν! τό κου- δούνι της πόρτας κτυπά μιά, δυό, τρεις φορές. "Ο γιαντρός τή στιγμή εκείνη ήταν έτοιμος νά κοιμηθώ" στό άκουσμά του όμως τρέχει γρήγορα κι' άνοίγει τήν πόρτα του δωματίου φωνάζοντας:

— Καλλιόπη! Καλλιόπη! για κοίτα όποιος κι' άν είναι, νά τού πής πως δέν είμαι πάνω.

"Υστερα ήσυχος πως είχε ά- ποφύγει τήν ένόχληση, διευθύ- νθηκε πέρα τό παράθυρο νά ιδεί κινός ήταν ό νικητερινός αυτός επισκέπτης.

— "Α! είναι αυτή ή κόρη του φτωχού γέρου του παρακάτω δρόμου, που ήταν άρρωστος βα- ρειά. Δέ βαριόσαι... αύριο θά πάω νά τον ιδώ.

Γύρισε, έσβωσε τό φώς και έπεσε στό κρεβάτι του.

Σέ λίγο κοιμήταν. "Αλλά τί ύπνο! Τι φωτιά είναι αυτή!... πώ, πώ, φλόγες!... Μά, σέ ποιό μέρος γινόταν ή πυρκαγιά;... Αλλά τό σκέπασμα ήσαν γυριστά του. Νά τό σπύτι με τά τρία πα- τώματα, νά παρακάτω τό ψυ- μάδιου. Μά πού βρισκόταν;

Αίφνης άκούει:

— Γιατός! γιατός! έλάτε... Γυρίζει και βλέπει. "Ήταν ό γέρος, ό φτωχός άρρωστος του παρακάτω δρόμου, κι' αυτό ή- ταν τό σπύτι του που είχε μα- σεί φωτιά. Αύτον τόν είχαν πε- ρικυκλώσει οι φλόγες και σέ λί- γο θά τον έφταναν... "Ω, Θεέ μου! θά καίγονταν; Βρισκείται τόσο κοντά του, πού τά χέρια του άν άπλώσει, τον σώζει.

"Αλλ' αυτός φοβάται και φεύ-

γει... φεύγει σπρώχνοντας τον κόσμο που είχε μαζευθεί. Οι άν- θρωποι όμως ήταν πάρα πολλοί. Σπρώχνουν και αυτοί, τόν πιέ- ζουν πολύ... ω, τί εφιάλτης... θά σιάσει... σόφ!

"Ο γιαντρός πετιέται σάν τρελ- λός άπ' τό κρεβάτι του. "Ω, τί όνειρο κακό ήταν αυτό, πόσο βαρειατό που ήσαν τήν ή καρδιά του!

Ντύνεται γρήγορα- γρήγορα, καταβάνει σάν άστραπή τις σάβ- λες, βγαίνει στό δρόμο, τρέχει, πρέχει σάν τρελλάος πρός τό σπύ- τι, νά προφύσσει.

Τέλος, άσθμαίνοντας, στέκε- ται στό πεζούλι του φτωχικού σπιτιού. Τι βλέπει; Δέν μπορεί νά διακρίνη, όλα του φαίνόνταν πως γυρίζουν σάν άνεμοστρόβι- λος" τά πρώτα τόξα τών λαμ- φρών του ήλιου, που κείνη τή στιγμή έπροβάλλαν, του φαίνόν- ταν σά μιά σουλάτα που γύριζε τρελλά ή γόρα άπ' τόν έβανία της.

Βάζει τό χέρι του μπρός στά μάτια, κρατώντας συγχρόνως τό κεφάλι του. Σ' αυτή τή στάση στέκεται λίγα δευτερόλεπτα, ύ- στερα σηκώνει τό κεφάλι του, αλλά άμέσως τό βλέμμα του καρ- φωνεται σ' ένα νεκρόσμο με μεγάλα γράμματα. Είναι τοφ φτωχού γέρου. Δέν θέλει νά δει τίποτε άλλο, τίποτε άλλο νά μά- θη, αυτό άρκεί. Στρέφει και φεύγει τρικλιζοντας σάν μεθυ- σμένος" φεύγει γρήγορα σάν νά τον κυνηγούσε κάποιος, σάν μιά φωνή, που δέν ήταν άλλη από τή φωνή της συνειδησίας του και του έλεγε λόγια σκληρά...

Ανούβης

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΣΚΥΛΟΣ ΠΟΥ ΓΑΥΓΙΖΕΙ

"Ένας ταχυδρόμος μπήκε μιά μέρα στό περιβύλι μιάς βίλλας. "Ένας μεγάλος σκύλος όρμησε σ' αυτόν γαυγίζοντας. Καταφο- βισμένος, ό ταχυδρόμος όπισθο- χωρούσε, όταν ό κύριος της βί- λας φάνηκε στην πόρτα.

— Μη φοβάσαι καθόλου, του φώναξε. Δέν ξέρεις λοιπόν τήν παροιμία «σκύλος πού γαυγίζει δέ δαγκώνει»;

— Ναι, άποκρίθηκε ό ταχυ- δρόμος, φοβισμένος άκόμη και δισταζόντας νά προχωρήσει" τήν παροιμία αυτή, πού τή λένε οι άνθρωποι, τήν έξερω έγώ" τήν ξε- ρετε, βλέπω, και σεις. Τήν ξέρετε όμως και ό σκύλος;

(Από τό Γαλλικό) *Χρυσόθής*

Ο ΚΑΙ ΤΣΕΡ ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΚΥ Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ

"Ο Κάτσης Ροδόλφος βγήκε μιά μέρα περιπατο σ' ένα μακρινό δρόμο, κι' άπάντησε ένα φτωχό, ό όποιος; του είπε:

— 'Αδελφέ Ροδόλφε, δώσε σέ παρακαλώ σ' έναν φτωχό άδελφό μιά βότθια.

"Ο Ροδόλφος βρήκε πολύ πε- ριέργο από τόν τρόπο της δημ- λίας, και γι' αυτό ρώτησε τό ζη- τάνο από ποτέ ήταν άδελφός.

— Χά! χά! έκαμε ό ζητιάνος,

μή δέν είμαστε όλοι παιδιά του 'Αδάμ;

— "Α! ναι! είπε ό Ροδόλφος, αλλά τί νά σου κάμω, καίμενε, τό έξωσά.

Και τό έδωσε ένα μονόλεφτο. "Ο ζητιάνος κοίταξε τό νόμι- μα κι' είπε:

— Ένα μονόλεφτο, από έναν άδελφό σάν και σένα, δέν είναι λίγο;

— Λίγο; είπε ό Ροδόλφος. "Αν φίλε μου, καθένός από τους τόσο πολλούς άδελφούς σου, σου έδινε τόσα, θά ήσουν ό πιο πλού- σιος άνθρώπος του κόσμου!

(Από τό Γερμανικό)

Κολοκαστώνης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ρωτούν τό μικρό Νασούλη:

— Πόσων ετών είσαι;

Κι' έκείνος:

— Μά δέν ζυγίστηκα άκόμη!

Ανοξιάτση Βροχούλα

"Η μαμιά διαβάζει ένα προσ- κλητήριο πού στό τέλος λέει «την 28ην τρέχοντος».

Κι' ή μικρή Φωφό:

— Τι λέει; πρέπει νά πάμε και τρέχοντας;

Μαριάνθη Αύρα

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

'Αθήναι, 42 όδός Εδριπίδου την 8 'Απριλίου 1929

ΠΑΛΙ τά ίδια! Κάτω, στην ει- σοδο του γραφείου μου, στους κοκ- κινωμένους τοίχους, μερικοί κα- κωνανθρεμμένοι άρχισαν νά χαράτ- τουν διάφορες επιγραφές και διά- φορες οαχλαμάρες. Δέν πιστεύω νά είναι συνδρομηταί μου, — άν και γράφουν ψευδώνυμα συνδρομητιών- άν τρισίμως όμως κανένα και ιδώ πως είναι συνδρομητής, θά τον πά- φτω. Τέτοια παιδιά καλύτερα ές μού λείπουν. Έκθέταν όλη τή διαπλα- σιακή οικογένεια στό μάτια του κόσμου πού μπαίνουσανέ. "Ακουσα μιά κωρία νά λέει: «Διαπλασώπου- λα εν' αυτό; μπράβο τους!» Πρό- περσι άκόμη έξοδεφα τόσα λεπτά για νά διορθώσω, νά ξαναβάζω αυτούς τους τοίχους και νά ξεκαθαίρω τήν άσχημία πού είχαν σωρεύσει πάνω τους άλλοι, παλιοί κακωνανθρεμ- μένοι. Τό κακό τότε είχε σταμα- τήσει. "Αλλά νά τώρα πάλι πού ξεκίνησε. Αυτό, σές βεβαίω, με πικραίνει πολύ... "Ας έλπίσω πως, όποιος κι' άν είναι αυτός πού τό κένον, θά τό συναισθανθών τώρα και θά σταματήσει σές έδω. Γιατί άλήθεια είναι νεροσά!

Η παρατήρησή σου, Νεράϊδα του Γιάλοφ, μ' έκαμε νά κοιτάξω καλύτερα αυτά τά «πορτραίτα». "Ε, δέν τά όρθια τόσο φοβερά. "Αλλά έπειδή μπορεί νάχης και δικαί, στό έξής δέν θά έγκρινω παρά μόνο τό ψήφια. Και μά τήν άλήθεια, έμας τί μάς ένδιαφέρουν τά ξανθά ή τά καστανά μαλλιά, τά μαύρα ή τά γαλάνα μάτια; Τό νοι καιτάμα, τό πνεύμα, τό ήθος, τήν άνατροφή, τά προτερήματα του άνθρώπου. Και σ' αυτά παρακαλώ νά περιορίζον-

ται όσοι γράφουν πορτραίτα. — "Εν άλλο τώρα θέλω νά σοφ πώ: Στις άπαντήσεις της 38ης Κυριακής ή- παρχει και μιά με τόνωμα και τό φευδώνυμό σου, πού δέν είναι όμως γραμμένη με τό χέρι σου. "Απάν- τήσε μου άμέσως: είναι δική σου, νά τή λάβω ήπ' όφει; ή κάποιος μεταχειρίστηκε τόνωμά σου χωρίς νά τό έξήρης; "Ελπίζω νά φτάση ή άπάντησή σου πριν δημοσιευθών ταπτοτέλεσματα.

"Η Ραμόνα μού γράφει: «'Η χαρά μου είναι μεγάλη γιατί βλέ- πω τά Διαπλασώπουλα νά πληθαί- νουν και νά θραμβεύουν. Στο 'αχο- λείο μας οι καλύτερες μαθήτρες είναι Διαπλασώπουλες. Οι πιο μορ- φωμένες, οι πιο εθγνικές, οι πιο έξυπνες... Πού είπα τό λόγο τών Τριών 'Ισαραχών; Διαπλασώπουλα. Τό λόγο του Εθαγγελισμού; Δια- πλασώπουλα. Και όλο πληθαίνει ό Διαπλασώκοσμος. Γιατί; Γιατί τά παιδιά πού είναι γραμμένα, άγα- πημένα τόσο πολύ τό περιοδικό τους, πού όλο προσπαθούν νά τό διαδύ- δουν και νά τό διευκολύνουν». Και μού λέει ύστερα για τίς δικές της προσπάθειες, για τίς όπιας τήν ύ- περευχαριστώ.

Καρμιά δυσάρεσκια. "Αστραπό- βρονο. Κάνεις πολύ καλά νά κα- ταγγέλλης τις άντιγραμμένες "Α- σκήσεις. Κι' έγώ πάντα ξελεγγω- τίς καταγγέλλεις και κάνω τό χρέος μου. Πρέπει όμως νά πω, ότι πολ- λές «άντιγραφές» είναι άπλές συμ- πτώσεις ή συναντήσεις ίδεών.—Σού έστειλα 20 τετράδια. Γραμματόση- μο πρέπει νά βάλής έσο σου λένε στό Ταχυδρομείο.

Σού έστειλα ό,τι έζήτηρες, Τζέ- λια, κι' είπα στόν κ. Φαίδωνα πόσο σ' ένθουσιασε ή 'Επιστολή του-Προ- τερήματα κι' 'Ελατώματα», όχι μόνο γιατί άγαπάς πολύ τίς γάτες, αλλά και γιατί «ήταν με τόση χά- ρη γραμμένη, πού έλεγες νά μήν τελειώνω ποτέ», κι' άκόμη ότι «δ- λές τούτες οι τελευταίες 'Επιστο- λές του σ' έχουν μαγέψει καρδια- κτικώς». "Αλήθεια, ό φατεινός χει- μόνος ήταν πρωτοφανής, όχι μόνο στην 'Ελλάδα, αλλά και σ' όλο τόν κόσμο. Εδύο φορές μάλιστα σ' άκα- λείρι και δέν φροδούμαστα πιά κω- κλώνες κι' άντικυκλώνες...

Τώρα πιά «Κυριακή», Αϊάνα; Πρό μηνών έληξε ή προθεσμία και στό μεθεπόμενο φυλλάδιο θά δημο- σιευθί ή κρίση πού είναι έτοιμη. Φύλαξε λοιπόν τήν όρεξή σου νά- παντήσης στην επομένη, πού στό έ- διο φυλλάδιο θά προκηρυχθί. "Ε, πως πήγες σ' αυτόν τό φοβερό δια- γωνισμό; "Εγώ τήν εύχή μου σου τήν έδωσα. Γράψε μου γρήγορα και φίλησέ μου τόν άδελφούλη.

Αιάδασα, Μικρομυγαλή, τή φι- λосоφία σου. "Από πιστεύεις τό- σο πολύ πως ή ζωή αυτή είναι μιά δοκιμασία για μών άλλη, καλύτε- ρη, νομίζω πως μπορεί και σί νά είναι πού αιοιούδοξη και νά περνάς αυτή τή ζωή γελαστά κι' εθθμα, σάν τή φίλη σου τήν Παπαροίνα, πού κι' αυτής έπίσης διάβασα τή φιλοσοφία. "Απαιτούδοξοι, θλιμέ- νοι, γκρινιάρηδες, είναι μόνο έκεί- νοι πού πιστεύουν πως ή ζωή τε- λειώνει έδω. "Εσύ όμως μπορείς

πάλι Συλλογές τις περνώ, γιατί έ- χω έξανηλθει πιά τις δημοσιεύσε- ρες "Ασκήσεις τους, πού ήταν λίγες.

'Επistolές 'Επιστολές μού έστει- λαν αυτήν τήν εβδομάδα κι' οι έξής: Γαλάζιο 'Ανέρι, Αόουρα Λα- πλάνη, Σιμόνη, Μοκόνι, Ανοσά- χαρτον, Διδώ, 'Ενδοξος Σου- λώτης, Αλιόνα, Αόάμιαν 'Α- σίτης, Μεγάλη 'Ελλάς, 'Ελιάν, Σίσιφος, 'Αγνή, Μυριέλλα, Πό- νου Αόικου και Σαρδανάπαλος.— Θά τους άπαντήσω, έλπίζω, στό έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οδέν ψευδώνυμον εγκρίνεται ή άνα- νεύεται, άν δέν συνοδεύεται άπό τό δι- καιώματος όρ. ΙΟ.— Τά εγκρινόμενα ή άνανεύομενα ισχύουν μέχρι τής 30 Νοεμ- βρίου 1929. "Όσα συνοδεύονται άπό Α. άνήκουν εις όνόρια και έσο άπό Κ, εις νε- ρισια.

Νέα Ψευδώνυμα:
Πατριόπουλο, Α. (ΣΜ) Κοί- νας, κ. (Ρίγες) Μίνα, κ. (;) Ρο- δούκλειο, κ. (Τής 'Αμιλλης). Γουκαλιώτης, Α. (ΑΑ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων:
Αλιόνα, κ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηταί μου, διαν
λήψη ή συνδρομή των, νά
τήν άνανεώνουν άμέσως,
χωρίς νά με υποβάλλουν εις
τόν κόπον και τό έξοδον νά
τό υπενθυμίζω στόν καθέ-
να ιδιαιτέρως. 'Η έγκαιρη
άνανέωση της συνδρομής
είναι τό πρώτιστον χρέος
τού καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

"Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Τρολό Ναυαίνι (ά- ληθεια, τό ζευκουλάκι πού μου εί- χες βάλει στό γράμμα σου, άν και μαρμαμένο, μύριζε άκόμη, κι' ήταν σά νά μούλεγε πως με τήν καρδιά σου τόκοφες γιά νά μού τό στεί- λης) Μαριάνθη Νυχτιάν (για τό εσοπάθωμα σ' εύχαριστήσα: γράψε μου συχνά τό γράμμα σου, άν και ψευδώνυμο) Μορέλλα (έστέλεσα κι' εύχαριστώ πολύ' έλπίζω νάφωγαν πιά και τά τελευταία ίχνη της γρίπ- πης) Θεοδόσιον Κτεσάν (πολύ ποιητικό τό γράμμα σου, νές μου φίλε' έλπίζω τώρα πού πήρες και ψευδώνυμο νά μού γράψης τίς έντυ- πώσεις σου) Σπύρονη (έστειλα θ τετράδια' βλέπω ότι ξέρεις άριστα και τά ελληνικά, και θά τό μάθης βέβαια καλύτερα άν καταγίνεσαι μα- ζι μου και μού γράψης συχνά) Σκε- πασμένη Χόβολη (ή φίλη μας Μ. Π. θά είδε βέβαια τήν έγκριση του ψευδωνύμου της) Λεαπονίδα 'Αεροσπέρεσο (πως νά μού έελπί- ρώσης τή μεγάλη χαρά πού σου δί- νει; με τήν άγάπη σου, δέν θέλω τίποτ' άλλο! κομμάτια σου τή Σε- λίδα δέχομαι πάντα) Βδέλλα (έ- δωσα τό γράμμα σου στόν κ. Φαίδο- να πού σ' εύχαριστεί πολύ' τό φι- λήσε με τ' άλλα γράμματα πού έχει

πάλι Συλλογές τις περνώ, γιατί έ- χω έξανηλθει πιά τις δημοσιεύσε- ρες "Ασκήσεις τους, πού ήταν λίγες.

'Επistolές 'Επιστολές μού έστει- λαν αυτήν τήν εβδομάδα κι' οι έξής: Γαλάζιο 'Ανέρι, Αόουρα Λα- πλάνη, Σιμόνη, Μοκόνι, Ανοσά- χαρτον, Διδώ, 'Ενδοξος Σου- λώτης, Αλιόνα, Αόάμιαν 'Α- σίτης, Μεγάλη 'Ελλάς, 'Ελιάν, Σίσιφος, 'Αγνή, Μυριέλλα, Πό- νου Αόικου και Σαρδανάπαλος.— Θά τους άπαντήσω, έλπίζω, στό έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οδέν ψευδώνυμον εγκρίνεται ή άνα- νεύεται, άν δέν συνοδεύεται άπό τό δι- καιώματος όρ. ΙΟ.— Τά εγκρινόμενα ή άνανεύομενα ισχύουν μέχρι τής 30 Νοεμ- βρίου 1929. "Όσα συνοδεύονται άπό Α. άνήκουν εις όνόρια και έσο άπό Κ, εις νε- ρισια.

Νέα Ψευδώνυμα:
Πατριόπουλο, Α. (ΣΜ) Κοί- νας, κ. (Ρίγες) Μίνα, κ. (;) Ρο- δούκλειο, κ. (Τής 'Αμιλλης). Γουκαλιώτης, Α. (ΑΑ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων:
Αλιόνα, κ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηταί μου, διαν
λήψη ή συνδρομή των, νά
τήν άνανεώνουν άμέσως,
χωρίς νά με υποβάλλουν εις
τόν κόπον και τό έξοδον νά
τό υπενθυμίζω στόν καθέ-
να ιδιαιτέρως. 'Η έγκαιρη
άνανέωση της συνδρομής
είναι τό πρώτιστον χρέος
τού καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

"Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Τρολό Ναυαίνι (ά- ληθεια, τό ζευκουλάκι πού μου εί- χες βάλει στό γράμμα σου, άν και μαρμαμένο, μύριζε άκόμη, κι' ήταν σά νά μούλεγε πως με τήν καρδιά σου τόκοφες γιά νά μού τό στεί- λης) Μαριάνθη Νυχτιάν (για τό εσοπάθωμα σ' εύχαριστήσα: γράψε μου συχνά τό γράμμα σου, άν και ψευδώνυμο) Μορέλλα (έστέλεσα κι' εύχαριστώ πολύ' έλπίζω νάφωγαν πιά και τά τελευταία ίχνη της γρίπ- πης) Θεοδόσιον Κτεσάν (πολύ ποιητικό τό γράμμα σου, νές μου φίλε' έλπίζω τώρα πού πήρες και ψευδώνυμο νά μού γράψης τίς έντυ- πώσεις σου) Σπύρονη (έστειλα θ τετράδια' βλέπω ότι ξέρεις άριστα και τά ελληνικά, και θά τό μάθης βέβαια καλύτερα άν καταγίνεσαι μα- ζι μου και μού γράψης συχνά) Σκε- πασμένη Χόβολη (ή φίλη μας Μ. Π. θά είδε βέβαια τήν έγκριση του ψευδωνύμου της) Λεαπονίδα 'Αεροσπέρεσο (πως νά μού έελπί- ρώσης τή μεγάλη χαρά πού σου δί- νει; με τήν άγάπη σου, δέν θέλω τίποτ' άλλο! κομμάτια σου τή Σε- λίδα δέχομαι πάντα) Βδέλλα (έ- δωσα τό γράμμα σου στόν κ. Φαίδο- να πού σ' εύχαριστεί πολύ' τό φι- λήσε με τ' άλλα γράμματα πού έχει

πάλι Συλλογές τις περνώ, γιατί έ- χω έξανηλθει πιά τις δημοσιεύσε- ρες "Ασκήσεις τους, πού ήταν λίγες.

'Επistolές 'Επιστολές μού έστει- λαν αυτήν τήν εβδομάδα κι' οι έξής: Γαλάζιο 'Ανέρι, Αόουρα Λα- πλάνη, Σιμόνη, Μοκόνι, Ανοσά- χαρτον, Διδώ, 'Ενδοξος Σου- λώτης, Αλιόνα, Αόάμιαν 'Α- σίτης, Μεγάλη 'Ελλάς, 'Ελιάν, Σίσιφος, 'Αγνή, Μυριέλλα, Πό- νου Αόικου και Σαρδανάπαλος.— Θά τους άπαντήσω, έλπίζω, στό έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οδέν ψευδώνυμον εγκρίνεται ή άνα- νεύεται, άν δέν συνοδεύεται άπό τό δι- καιώματος όρ. ΙΟ.— Τά εγκρινόμενα ή άνανεύομενα ισχύουν μέχρι τής 30 Νοεμ- βρίου 1929. "Όσα συνοδεύονται άπό Α. άνήκουν εις όνόρια και έσο άπό Κ, εις νε- ρισια.

Νέα Ψευδώνυμα:
Πατριόπουλο, Α. (ΣΜ) Κοί- νας, κ. (Ρίγες) Μίνα, κ. (;) Ρο- δούκλειο, κ. (Τής 'Αμιλλης). Γουκαλιώτης, Α. (ΑΑ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων:
Αλιόνα, κ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηταί μου, διαν
λήψη ή συνδρομή των, νά
τήν άνανεώνουν άμέσως,
χωρίς νά με υποβάλλουν εις
τόν κόπον και τό έξοδον νά
τό υπενθυμίζω στόν καθέ-
να ιδιαιτέρως. 'Η έγκαιρη
άνανέωση της συνδρομής
είναι τό πρώτιστον χρέος
τού καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

